

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

System podpory a regulace obchodního podnikání v České republice

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. Ing. Leoš Vítek, PhD.

Autor:

Mariana Wagnerová

2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Mariana WAGNEROVÁ**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Systém podpory a regulace obchodního podnikání v ČR**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analýza systému podpory obchodního podnikání v ČR. Analýza systému regulace obchodního podnikání v ČR. Zhodnocení změn podpory a regulace podnikání po vstupu ČR do EU.

Metodický postup:

1. Rešerše teoretických přístupů a existující literatury
2. Stanovení hypotéz a metod práce
3. Analýza systému podpory obchodního podnikání v ČR
4. Analýza systému regulace obchodního podnikání v ČR
5. Zhodnocení změn podpory a regulace obchodního podnikání po vstupu ČR do EU
6. Shrnutí získaných výsledků a potvrzení/vyvrácení hypotéz, závěry

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Shrnutí dosavadní literatury a datových zdrojů. 3. Analýza systému podpory a regulace obchodního podnikání. 4. Shrnutí a závěry. 5. Literatura. 6. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná


Seznam odborné literatury:

- CIMLER, P., ZADRAŽILOVÁ, D. *Retail management*. 1. vyd. Praha: Management press, 2007.
- MALACH, A. *Jak podnikat po vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Grada publishing, 2005.
- PRAŽSKÁ, L., JINDRA, J. *Obchodní podnikání: Retail management*. 2. přeprac. vyd. Praha: Management press, 2002.
- Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. *Operační program Podnikání a inovace 2007-2013*. 1. vyd. Praha: [s.n.], 2007.
- Www.mpo.cz [online]. c2005 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.mpo.cz/>.
- Www.ceb.cz [online]. c2006 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.ceb.cz/>.
- Www.cmzrb.cz [online]. c2004 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.cmzrb.cz/app/default.htm>.
- Www.egap.cz [online]. c2009 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.egap.cz/>.


Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Leoš Vítek, Ph.D.
VŠE

Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2010


prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice


Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Systém podpory a regulace obchodního podnikání v ČR“ vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích, 28. 4. 2010


.....
Podpis autora

Poděkování

Tímto děkuji vedoucímu mé bakalářské práce, panu doc. Ing. Leoši Vítkovi, PhD. za jeho odborné vedení, připomínky a podporu, kterou mi poskytl při vypracování této práce.

Obsah

Obsah	1
1. Úvod	3
2. Cíle a použitá metodika	4
2.1. Hlavní cíl.....	4
2.2. Dílčí cíl	4
2.3. Použité metody a postup práce	4
2.4. Pracovní hypotézy.....	4
3. Literární rešerše.....	5
3.1. Význam a funkce obchodu	5
3.2. Právní formy podnikání v ČR.....	7
4. Právní regulace obchodního podnikání	9
4.1. Politicko-právní prostředí	9
4.2. Regulace.....	9
4.3. Nejdůležitější zákony ovlivňující obchodní podnikání	10
4.3.1. Vybrané orgány státu a jejich působnosti v oblasti daní a cel	12
4.3.2. Česká obchodní inspekce a zákony nad jejichž plněním ČOI ve vymezeném rozsahu vykonává dozor	15
4.3.3. Státní zemědělská a potravinářská inspekce	18
4.3.4. Státní veterinární správa České Republiky	18
4.3.5. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	19
4.4. Administrativní zátěž podnikatelů	22
4.4.1. Co je administrativní zátěž	22
4.4.2. Analýza administrativní zátěže podnikatelů	23
4.5. Regulace očima podnikatelů	26
5. Podpora obchodního podnikání	27
5.1. Podpora	27
5.2. Organizace poskytující služby podnikatelům	28
5.2.1. Vládní organizace	28
5.2.2. Nevládní organizace	30
5.2.3. Privátní organizace	31
5.3. Koncepce podpory obchodního podnikání v ČR.....	32
5.3.1. Realizace podpor ze státního rozpočtu	35
5.3.2. Realizace podpor ze strukturálních fondů EU	38
5.3.3. Realizace podpor z ostatních zdrojů – státní a komerční banky	43

5.3.4. Podpora obchodních podniků z hlediska Svazu obchodu a cestovního ruchu	50
5.4. Obchod a Evropská unie	51
6. Závěr	54
7. Summary.....	57
8. Seznam použité literatury	59
9. Seznam tabulek a grafů.....	63
10. Seznam příloh.....	64

1. Úvod

V současných podmínkách tržní ekonomiky působí řada ekonomických subjektů. Veliký význam zde má podnikatelský sektor, zejména malé a střední podniky, které představují nezastupitelnou úlohu v ekonomice státu. Právě kvůli této úloze podniků by měl stát vytvořit jasné podnikatelské prostředí a měl by podnikatele hýčkat, protože jedině podnikatel může vytvářet pracovní příležitosti, jedině podnikatel je schopen být sociální jistotou ve svém regionu. Podnikání znamená vytváření hodnoty a přidané hodnoty, tedy toho, co má či bude mít společnost k dispozici, aby se mohla postarat o kvalitní životní podmínky svých občanů.

Obchodní podniky mají na malém a středním podnikání druhý největší podíl a právě proto bych se v mé práci chtěla věnovat analýze systému podpory a regulace těchto podniků v České republice.

Obchodní podniky jako nedílná součást malého a středního podnikání jsou taktéž označovány jako „páteř“ či „motor“ ekonomiky. Jsou také stabilizujícím ekonomickým faktorem a klíčovým prvkem v úloze zaměstnanosti. V současné době, kdy je Česká republika členem Evropské unie, roste význam podpory podnikatelských subjektů. Podpora příznivého podnikatelského klimatu je tak nejen otázkou velmi významnou, ale dalo by se říci, že dokonce prvořadou, a to zejména v moderním tržním prostředí.

Pokud budu hovořit o příznivém podnikatelském prostředí, je to nelehký úkol pro ty, jež mohou alespoň některé faktory formující podnikatelské prostředí ovlivnit. Činitelů, kteří ovlivňují podnikatelské prostředí, je mnoho a tato práce nemá ambice vše podchytit či vyhodnotit. Všímá si jen některých okruhů, které považuje za potřebné a nezbytné k posouzení stavu podpory a regulace obchodního podnikání v České republice.

2. Cíle a použitá metodika

2.1. Hlavní cíl

Hlavním cílem této bakalářské práce je analyzovat systém podpory a regulace obchodního podnikání v České republice.

2.2. Dílčí cíl

Zhodnocení změn podpory a regulace obchodního podnikání po vstupu ČR do EU.

2.3. Použité metody a postup práce

Pro tuto práci jsem použila metodu analýzy, která mi umožnila poznat strukturu systému podpory a regulace obchodního podnikání a také odhalit její nedostatky.

Východiskem k pochopení problematiky podpory a regulace obchodního podnikání bylo studium odborné literatury na toto téma, uvedené v seznamu literatury. Z literatury byly získány informace, které byly podkladem ke zpracování této práce.

2.4. Pracovní hypotézy

1. Podpora podnikatelských projektů v ČR odpovídá požadavkům podnikatelských subjektů
2. Systém podpory a regulace obchodního podnikání nabízí více možností po vstupu ČR do EU
3. Zjistit, zda jsou zdroje financování dostupnější pro podnikající fyzické či právnické osoby

3. Literární rešerše

3.1. Význam a funkce obchodu

Význam obchodu

Obchod neboli **komerce** je lidská činnost, která spočívá v směňování zboží nebo služeb za peníze, případně za jiné zboží nebo služby. Obchod se většinou jeví jako věc zcela samozřejmá, protože s ním všichni přicházíme do kontaktu. Vývoj lidské společnosti je od pradávna spojen s dělbu práce, s její postupnou specializací. I když původní formy dělby práce byly velmi jednoduché, o to přehlednější byly její důsledky: výměna výrobků, časem zprostředkována zbožím s obecně uznávanou hodnotou a penězi. Vzájemné ekonomické vazby postupně narůstaly, vznikla potřeba prostředníka ekonomických transakcí – vzniká obchod. Obchod je mezičlánkem mezi výrobou a spotřebitelem. [2]

Obchod je činnost zahrnující nákup a prodej zboží. Obchodní činností se však mohou zabývat i subjekty, jejichž hlavní činností je výroba. Kromě toho představuje obchod i činnosti, při nichž se neobchoduje se zbožím, ale i se službami, s informacemi či s energií, s cennými papíry apod. [1]

Obchod v institucionálním pojetí

Obchod v institucionálním pojetí představují subjekty zabývající se převážně obchodní činností. V užším slova smyslu jsou za obchodní instituce považovány **subjekty, které nakupují fyzické zboží za účelem dalšího prodeje bez podstatnější úpravy.**

Druhy obchodů:

- **Obchod spotřebním zbožím** – zahrnuje převážně soubor zboží určený pro konečného individuálního spotřebitele. Zákazníky jsou jednotliví občané, jednotlivé rodiny. Předmětem prodeje jsou potraviny, odívání, potřeby pro

domácnost a volný čas, automobily, pohonné hmoty apod. V systému obchodu spotřebním zbožím se však uskutečňují i nákupy malých firem a okrajové nákupy středních a velkých firem.

- **Obchod zbožím pro další podnikání** – zahrnuje nespotební zboží, které slouží pro výrobní spotřebu a provoz firem. Tento obchod nezajišťují pouze samostatné obchodní podniky, ale i jednotlivé útvary výrobních firem zaměřené na nákup či prodej s diferencovanou mírou samostatnosti. Samostatné obchodní firmy nezávislé na výrobcí se vyskytují zejména při potřebné kompletaci sortimentu v oblasti zahraničního obchodu.
- **Maloobchod** – je podnik zahrnující nákup od velkoobchodu nebo od výrobce a jeho prodej bez dalšího zpracování konečnému spotřebiteli. Maloobchod vytváří vhodné seskupení zboží – prodejní sortiment – co do druhů, množství, kvality, cenových poloh – vytváří pohotovou prodejní zásobu, poskytuje informace o zboží, zajišťuje vhodnou formou prodeje a předává marketingové informace dodavatelům.
- **Velkoobchod** – je podnik nakupující zboží ve velkém a ve velkém i prodávající maloobchodníkům, pohostinským zařízením a drobným výrobcům, firmám a živnostníkům – a to bez podstatné změny.
- **Vnitřní obchod – obchod na vnitřním trhu** – představuje obchod na celostátním a regionálním trhu. V oblasti spotřebního zboží přerostl původně lokální či oblastní fenomén menšího rozsahu do významového a vysoce koncentrovaného odvětví národního hospodářství.
- **Zahraníční obchod** – představuje vývoz a dovoz zboží přes hranice státu. Zahrnuje jak obchod spotřebním zbožím, tak i obchod zbožím pro další zpracování. Má charakter velkoobchodní činnosti co do objemů. Rozšiřující se mezinárodní výměna zboží, odstraňování dovozních cel a dalších zábran spolu s internacionalizací vkusu a zájmů zákazníků vedou u spotřebního zboží k tomu, že velké maloobchodní firmy si dovozy realizují převážně samy. Propojují zahraniční obchod a vnitřní obchod. [1]

Hlavními funkcemi obchodu jsou:

- Přeměna výrobního sortimentu na sortiment obchodní, odpovídající potřebám a nákupním zvyklostem zákazníků.
- Překonání rozdílů mezi místem výroby a místem prodeje, kde obchod zajišťuje prodej zboží na potřebném místě nebo jeho dodávku na toto místo.
- Překonání rozdílů mezi časem výroby a časem nákupu zboží.
- Zajišťování kvality prodávaného zboží.
- Iniciativní ovlivňování výroby co do sortimentu, času, místa a množství a ovlivňování poptávky.
- Zajišťování racionálních zásobovacích cest s cílem snížit prodejní cenu ve vztahu k úrovni zásobování.
- Zajišťování rychlejší úhrady dodavatelům. [1]

3.2. Právní formy podnikání v ČR

Právní forma podnikání specifikuje formu podnikání, pod kterou podnikatel vystupuje. Jednotlivé typy právních forem podnikání upravuje obchodní zákoník (obchodní společnosti a družstva). Živnostenský zákoník se pak zaměřuje na podnikatelské subjekty provozující svou činnost na základě živnostenského oprávnění.

V ČR mohou lidé podnikat dvěma způsoby – jako **fyzická osoba** nebo jako **právnícká osoba**. Typy právních forem podnikání upravuje obchodní zákoník v druhé části (obchodní společnosti a družstva) - (Zákon č. 513/1991 Sb.) a živnostenský zákon (Zákon č. 455/1991 Sb.) se pak zaměřuje na podnikatelské subjekty provozující svou činnost na základě živnostenského oprávnění.

Každá právní forma podnikání má svá specifika. Co je výhodou u jedné, je nevýhodou u druhé a naopak. Proto si potenciální podnikatel musí rozmyslet, která z právních forem je pro jeho podnikání ta nejlepší s ohledem na různá kritéria. Také každý obor činnosti má svá specifika, každý člověk má jiné představy o svém podnikání, o budoucnosti a dalším směřování své firmy apod.

- **Fyzická osoba** může na základě živnostenského oprávnění, které prokazuje výpisem ze živnostenského rejstříku, provozovat živnost **ohlašovací**, která se dále dělí na řemeslnou, vázanou a volnou. Nebo živnost **koncesovanou**.
- **Právníká osoba**, coby uměle vytvořený subjekt zapsaný do obchodního rejstříku, podniká na území ČR jedním z následujících způsobů, a to **společnost s ručením omezeným (s.r.o.)**, **akciová společnost (a.s.)**, **veřejná obchodní společnost (v.o.s.)**, **komanditní společnost (k. s.)** a **družstvo**.

4. Právní regulace obchodního podnikání

4.1. Politicko-právní prostředí

Politicko-právním prostředím rozumíme soustavu zákonů, vyhlášek, nařízení, předpisů, která zahrnuje vliv vládních a politických orgánů, odborů na podnikatelské subjekty.

Mezi politicko-právní faktory patří politická stabilita, stabilita vlády, členství země v různých politicko-hospodářských seskupeních, daňová politika, sociální politika, zákony, ochrana životního prostředí aj. Politicko-právní prostředí vytváří rámec pro všechny podnikatelské a podnikové činnosti. [22]

Právní normy stanovují, jaké chování podniku je přijatelné a jaké nikoliv. Legislativa vytváří zákony na ochranu podnikání, které podnikání usměrňují, chrání podniky navzájem, ale také chrání spotřebitele a zájmy celé společnosti.

4.2. Regulace

Regulace má za cíl zlepšovat výkon jednotlivce, ale také organizace a pomáhat v relokaci zdrojů a tím následně podpořit růst ekonomiky. Správně prováděná regulace má pozitivní efekt na růst ekonomiky – na růst HDP (nebo HDP na osobu). Má to však i zápornou stránku, tj. regulace je nákladná a náklady spojené s regulací jsou také klíčové pro konkurenceschopnost země. V případě, kdy je regulace nastavena špatně, jsou špatné podmínky pro podnikání, klesá výkon ekonomiky a tím konkurenceschopnost země.

Významnou součástí regulačního prostředí tvoří instituce, které mají pravomoc regulovat a tím ovlivňovat podobu regulace. Tyto instituce se podílí např. na regulaci trhu, vybraného sektoru nebo přímo vstupují do kontaktu s podnikatelským sektorem a usměrňují jeho činnost. Tím mohou významnou měrou ovlivnit nejenom chování přímo i nepřímě dotčených subjektů, ale i efektivnost trhu nebo jeho segmentu.

K těmto institucím patří regulační úřady a např. také orgány veřejné správy vykonávající inspekční, kontrolní a dozorovou činnost. Významným dozorovým orgánem nad korektní funkčností podnikatelského prostředí je **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**. Specifické oblasti pak dozoruje **Živnostenský úřad, Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, hlavní hygienik a hygienické stanice, finanční úřad, Česká správa sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovny a Celní správa**.

Regulační úřady jsou obecně orgány s posláním aktivně zasahovat do výkonu exekutivních funkcí přijímáním nástrojů přispívajících k regulaci specifického sektoru, jednají v zájmu spotřebitelů nebo jiných účastníků trhu, brání zneužívání dominantního postavení a také nahrazují účinky hospodářské soutěže. Vytváření takových úřadů napomáhá zvýšit důvěru v regulační systém, který je objektivní, nestranný a založený na odbornosti. [9]

4.3. Nejdůležitější zákony ovlivňující obchodní podnikání

Podnikání nyní v České republice reguluje téměř 200 zákonů a dalších bezmála 300 podzákoných právních předpisů. Množství povinností podnikatelů, které vyplývají z platné legislativy, převyšuje 2000. [15]

V této části bych chtěla zmínit nejdůležitější zákony, které podle mě ovlivňují obchodní podnikání v České republice. Vzhledem k velkému množství zákonů a podzákoných právních předpisů následující výčet a s ním spojené stručné definice nebudou vyčerpávající.

Mezi hlavní zákony, které regulují obchodní podnikání, patří:

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky
Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech
Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách
Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
Zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti
Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole
Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon
Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích
Zákon č. 59/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku
Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže
Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách

Tabulka 1: Hlavní zákony regulující obchodní podnikání

Pramen: Vlastní tvorba

Vybrané normy ovlivňující obchodní podnikání

Obchodní zákoník

Obchodní zákoník upravuje základní formy podnikatelských subjektů - obchodní společnost (v. o. s., k. s., s. r. o., a. s.), družstvo. Dále stanovuje základní předpoklady pro podnikání - úprava obchodních závazkových vztahů (např.: ujednání, různé druhy smluv), evidenci firem v Obchodním rejstříku a základní úpravu pravidel hospodářské soutěže. Orientace ve značně rozsáhlé právní úpravě (více jak 775 paragrafů) je usnadněna třemi úrovněmi aktivních obsahů zákoníku (základní-zkrácený-úplný). [36]

Živnostenský zákon

Živnostenský zákon je zákon, který upravuje podnikání fyzických a právnických osob a který se velmi často mění.

Osoby provozující podnikání podle živnostenského zákona tvoří největší skupinu osob samostatně výdělečně činných. Živnostenský zákon ze všech právních předpisů upravuje problematiku podnikání snad nejkompexněji (nikoli však vyčerpávajícím způsobem) ze všech právních předpisů zabývajících se samostatnou výdělečnou činností. [15]

Zákoník práce

Zákoník práce upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Nejrozsáhlejší část zákona upravuje záležitosti související s pracovním poměrem (např.: vznik, změny a skončení pracovního poměru, pracovní smlouva, pracovní kázeň a řád, pracovní doba a doba odpočinku, mzda, náhrada mzdy a náhrady výdajů, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovní podmínky žen a mladistvých, pracovní spory). V dalších částech zákon upravuje mimo jiné dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr. [37]

Zákon o účetnictví

Zákon stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví. Zákon upravuje rozsah vedení účetnictví (standardní a zjednodušený rozsah), účetní doklady, účetní zápisy a účetní knihy; dále účetní závěrku; způsoby oceňování; inventarizaci majetku a závazků a systém úschovy účetních záznamů. [16]

4.3.1. Vybrané orgány státu a jejich působnosti v oblasti daní a cel

Daňová správa je v České republice tvořena třístupňovou soustavou orgánů. Daňovou správu tvoří **Ministerstvo financí, finanční ředitelství a finanční úřady**. **Celní správu** České republiky tvoří **Generální ředitelství cel** s pozicí správního úřadu s celostátní působností podřízeného Ministerstvu financí, dále osm **celních ředitelství** a jim podřízených 54 **celních úřadů**. [23]

Česká správa sociálního zabezpečení

(ČSSZ) a okresní správy sociálního zabezpečení jsou organizačními složkami státu, které zajišťují výběr pojistného a vyměření a výplatu dávek nemocenského pojištění, dávek důchodového pojištění a provádění agend odškodnění.

System veřejného zdravotního pojištění provádí **Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP)**, jejíž majetek jako jediné ZP nemůže být předmětem konkurzu ani vyrovnání. Jsou u ní pojištění „ze zákona všichni pojištěnci“, na které se vztahuje veřejné zdravotní pojištění, pokud se sami nepřehlásili k některé ze zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven.

System veřejného zdravotního pojištění také provádí zdravotní **tzv. zaměstnanecké pojišťovny (ZZP)**, které poskytují veřejné zdravotní pojištění v rozsahu v zásadě shodném jako VZP. V současné době provádí veřejné zdravotní pojištění 8 ZZP, které jsou zapsány v obchodním rejstříku. [23]

Daň z přidané hodnoty (DPH)

Princip daně z přidané hodnoty spočívá v odvedení daně pouze z rozdílu ceny mezi vstupy a výstupy, tedy z toho, o kolik se cena zboží u něho zvýší (kolik *k hodnotě přidá*). Subjekt platí dodavatelům cenu včetně této daně a sám dostává zaplacenou za zboží včetně této daně. Do státního rozpočtu pak odvede rozdíl mezi obdrženou a zaplacenou daní, případně mu může daň být vrácena.

Každý podnikatel ať už živnostník či právnická osoba se při překročení obratu 1. milion korun musí zaregistrovat u příslušného finančního úřadu jako plátc DPH. Pokud má podnikatel menší obrat než milion korun a je členem sdružení, kde je někdo plátcem DPH, musí se také zaregistrovat. Také existuje tzv. dobrovolná registrace, která se vyplatí v případě, pokud podnikatel prodává zboží nebo poskytuje služby, na které je snížena sazba DPH. Dnes už je však takových situací minimum, takže vhodné to může být aspoň tehdy, pokud mezi zákazníky převažují plátc DPH.

Podniku vzniká povinnost uplatňovat DPH při prodeji svých služeb nebo zboží zákazníkům a tuto daň odvádět vždy po skončení čtvrtletí finančnímu úřadu. Podnikatel musí vést evidenci podle zákona o DPH (§ 100 Zákona o DPH) a podávat daňové přiznání k DPH. Vždy po skončení každého čtvrtletí (do 25. dne následujícího měsíce)

musí podat na finanční úřad daňové přiznání k DPH a odvést DPH, kterou vybral od svých zákazníků. [38]

Daň z příjmu

Daň z příjmu je daní, která je uvalována na finanční příjem fyzických osob, obchodních společností nebo jiných právnických osob. Existují různé systémy daně z příjmu, které se liší svým dopadem. Daň z příjmu může být progresivní, regresivní nebo proporcionální. Pokud je daň uvalena na obchodní společnosti, je často nazývána jako daň z příjmů právnických osob nebo daň ze zisku. Daň z příjmů fyzických osob často zdaňuje veškerý příjem fyzické osoby, zatímco daň z příjmů právnických osob zdaňuje čistý příjem.

Každý podnikatel musí zaplatit daň z příjmů. Vzniká tedy povinnost zjistit zisk neboli základ daně z příjmů. Daňové přiznání se podává na finanční úřad k poslednímu březnovému dni. Do stejného termínu musí být daň i zaplacená. [39]

Clo

Clo je dávka vybíraná státem při přechodu zboží přes celní hranici. Stát je používá jako tzv. ochranný prostředek (aby ochránil svůj vnitřní trh před zbožím z okolních zemí), jako prostředek ekonomické formy politického boje a v neposlední řadě jako prostředek, jak získat peníze. Vybírání cla kontroluje celní správa (celní úřad) té dané země a upravuje ho celní zákon.

Na území EU v zásadě platí pravidla volného obchodu. Povinnost platit clo pro obchodní podniky může vzniknout tehdy, když nakupuje zboží ze třetích zemí. Tam mohou být zavedena nejrůznější cla a jiné netarifní obchodní překážky – například kvóty. Zbožím se rozumí movité věci, které jsou rozdělené a podrobně upravené v celním sazebníku. **Celní sazebník EU TARIC** obsahuje 21 základních tříd zboží. Jednotlivé třídy se dále dělí na kapitoly. Ty poté obsahují již jednotlivé kódy zboží. TARIC je založen na kombinované nomenklatuře, která obsahuje kolem 10 000 podpoložek a vytváří základ společného celního tarifu, slouží ke sledování statistiky zahraničního obchodu Společenství a obchodu mezi členskými státy.

4.3.2. Česká obchodní inspekce a zákony nad jejichž plněním ČOI ve vymezeném rozsahu vykonává dozor

Česká obchodní inspekce je orgánem státní správy, organizační složka státu, kde ústředního ředitele jmenuje ministr průmyslu a obchodu. Byla ustanovena zákonem č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, jako nástupnická organizace Státní obchodní inspekce. Člení se na ústřední inspektorát a jemu podřízené inspektoráty se sídly v krajských městech.

Česká obchodní inspekce kontroluje a dozoruje právnické a fyzické osoby prodávající nebo dodávající výrobky a zboží na vnitřní trh, poskytující služby nebo vyvíjející jinou podobnou činnost na vnitřním trhu, poskytující spotřebitelský úvěr nebo provozující tržiště (tržnice) pokud podle zvláštních právních předpisů nevykonává dozor jiný správní úřad.

Česká obchodní inspekce kontroluje

- dodržování podmínek stanovených k zabezpečení jakosti zboží nebo výrobků včetně zdravotní nezávadnosti, podmínek pro skladování a dopravu a požadavků na osobní hygienu a hygienickou nezávadnost provozu,
- zda se při prodeji zboží používají ověřená měřidla, pokud ověření podléhají, a zda používaná měřidla odpovídají zvláštním právním předpisům, technickým normám, jiným technickým předpisům, popřípadě schválenému typu.
- dodržování dohodnutých nebo stanovených podmínek a kvality poskytovaných služeb,
- dodržování státních podmínek stanovených zvláštními právními předpisy nebo jinými závaznými opatřeními pro provozování nebo poskytování činností,
- zda při uvádění stanovených výrobků na trh byly podle zvláštního právního předpisu výrobky řádně opatřeny stanoveným označením, popřípadě zda k nim byl vydán či přiložen stanovený dokument, zda vlastnosti stanovených výrobků uvedených na trh odpovídají stanoveným technickým požadavkům a zda v

souvislosti s označením stanoveného výrobku byly splněny i požadavky stanovené zvláštními právními předpisy,

- zda nedochází ke klamání spotřebitele,
- zda výrobky uváděné na trh jsou bezpečné,
- zda osoby poskytující spotřebitelský úvěr dodržují podmínky stanovené zvláštním právním předpisem.

Česká obchodní inspekce nekontroluje potraviny, pokrmy a tabákové výrobky, s výjimkou kontroly poctivosti prodeje. Dozor nad kvalitou potravinářských výrobků vykonává *Státní zemědělská a potravinářská inspekce*. Dozor nad zdravotní nezávadností potravin živočišného původu, nad ochranou našeho území před možným zavlečením nebezpečných nákaz nebo jejich nositelů vykonává *Státní veterinární správa České republiky*

Státní zdravotní dozor nad dodržováním zákazů a plněním dalších povinností stanovených zákonem a zvláštními právními předpisy k ochraně veřejného zdraví, včetně ochrany zdraví při práci před riziky plynoucími z fyzikálních, chemických a biologických faktorů pracovních podmínek apod. vykonávají *orgány ochrany veřejného zdraví*. [18]

Zákon o ochraně spotřebitele

Zákon o ochraně spotřebitele je jedním ze základních předpisů upravujících povinnosti podnikatelů, především prodávajících ve vztahu ke spotřebitelům. Vymezuje povinnosti zajišťující spotřebitelům jejich práva v oblasti ochrany ekonomických zájmů a poctivého prodeje.

Základní povinnosti podnikatele, které vyplývají ze zákona o ochraně spotřebitele

- Poctivost prodeje
- Zákaz klamání spotřebitele
- Informační povinnost
- Seznámení spotřebitele s cenou

- Vydat doklad o zakoupení výrobku
- Odpovědnost za vady výrobků [16]

Zákon o obecné bezpečnosti výrobků

Zákon stanoví povinnosti a mechanismy, které mají zajistit, aby se na trhu nevyskytovaly výrobky nebezpečné pro spotřebitele. Dozor nad jeho plněním provádí různé orgány podle toho, zda daný výrobek svou povahou spadá do jejich působnosti. Pokud nelze takovýmto způsobem působnost žádného orgánu stanovit, je k provádění dozoru příslušná Česká obchodní inspekce. [21]

Zákon o technických požadavcích na výrobky

Tento zákon formou prováděcích nařízení vlády stanoví určité skupiny výrobků, které před uvedením na trh musí projít předchozím posouzením tak, aby neohrožovaly zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, popř. jiný veřejný zájem. Tento proces tzv. posouzení shody se završuje tím, že výrobek je opatřen příslušným označením, typicky jde o písmena CE. Dozor nad zákonem o technických požadavcích na výrobky provádí ve většině oblastí Česká obchodní inspekce. [21]

Zákon o obalech

Účelem tohoto zákona je chránit životní prostředí předcházením vzniku odpadů z obalů. ČOI je jedním ze správních úřadů v dané oblasti a kontroluje plnění povinností týkajících se prevence, uvádění obalů na trh nebo do oběhu, jejich označování a opakovaného použití s výjimkou obalů kosmetických prostředků, obalů, které přicházejí do přímého styku s potravinami, obalů léčivých přípravků a obalů surovin pro přípravu humánních léčivých přípravků. Kontroluje zajištění zpětného odběru obalu osobami, které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli. Kontroluje rovněž zajištění prodeje nápojů ve vratných zálohovaných obalech u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, které uvádějí balené nápoje na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli. [21]

Zákon o spotřebních daních

ČOI kontroluje dodržování tohoto zákona z hlediska správného značení tabákových výrobků, z hlediska dodržování zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků mimo provozovny zkolaudované k prodeji zboží či poskytování hostinských služeb (§ 133), a dále též z hlediska značkování a barvení vybraných minerálních olejů. [21]

4.3.3. Státní zemědělská a potravinářská inspekce

SZPI kontroluje, v rámci stanovených kompetencí, potraviny, suroviny k jejich výrobě, zemědělské výrobky a tabákové výrobky. Tyto kompetence se vztahují na výrobu, skladování, přepravu i prodej (včetně dovozu).

Takto komplexně pojatá kontrola umožňuje účinně zaměřit pozornost na komodity, na analýzy nebo do míst, kde lze předpokládat nejvíce nedostatků nebo kde lze očekávat nejvyšší efekt kontroly. Jedná se tedy o kontrolu cílenou, jejímž účelem není monitorování, ale ochrana ekonomických zájmů občanů i státu - ochrana spotřebitele před zdravotně závadnými potravinami, před potravinami, které jsou klamavě označené, dále s prošlým datem použitelnosti nebo neznámého původu. Nedílnou součástí cílené kontroly jsou podmínky výroby a prodeje. [24]

Pojetí a realizace kontroly potravin vycházejí ze zákonů:

- Zákon o potravinách a tabákových výrobcích
- Zákon o státní kontrole

4.3.4. Státní veterinární správa České Republiky

Státní veterinární správa České republiky (SVS ČR) je organizací, která ze zákona vykonává dozor nad zdravím zvířat, nad tím, aby nebyla týrána, nad zdravotní nezávadností potravin živočišného původu, nad ochranou našeho území před možným zavlečením nebezpečných nákaz nebo jejich nositelů. Přímou i nepřímou zodpovídá i za zdraví občanů. Všechny povinnosti a práva SVS ČR jsou nejnověji vyjmenovány a popsány ve veterinárním zákoně č.166/1999 Sb., který platí od 28. 9. 1999.

Jejím úkolem v souvislosti s obchodním podnikáním je především ochrana spotřebitelů před případnými zdravotně závadnými produkty živočišného původu. [25]

4.3.5. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Posláním Úřadu je zajistit takové fungování trhů, které bude v souladu s pravidly hospodářské soutěže a bude přinášet prospěch spotřebitelům.

Mezi nejvýznamnější činnosti ÚOHS, které by mohly ovlivnit obchodní podnik, či obchodní řetězce zcela jistě patří teprve nedávno schválený zákon o významné tržní síle.

Zákon o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů

Dozor nad dodržováním zákona č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, je novou kompetencí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Zákon byl vyhlášen 9. září 2009 a v účinnost vstoupil 1. února 2010. Za účelem dohledu nad dodržováním zákona byl na ÚOHS nově zřízen Odbor kontroly tržní síly. [29]

Zákon má za cíl regulaci vztahů mezi obchodními řetězci a jejich dodavateli. Zatímco výrobci potravin i zemědělci přijetí zákona uvítali, obchodníkům a analytikům se nelíbí. Může podle nich vést ke zdražení potravin a také snížit ochotu obchodníků odebírat zboží od tuzemských firem.

Za zneužití tržní síly hrozí obchodním řetězcům pokuta až deset milionů korun nebo trest v hodnotě deseti procent z obrátu. Zákon ukládá hlavně řetězcům, aby poskytovaly dodavatelům své všeobecné obchodní podmínky, v kterých musí být cenové podmínky i údaje o snižování cen. Norma stanovuje, že za zboží musí být zapláceno nejpozději do 30 dnů od dodání. Řetězce také nesmí prodávat zboží za nižší cenu, než za jakou ho nakoupily, což se nemá vztahovat na rychle se kazící či sezónní výrobky.

Farmáři i výrobci potravin v minulosti kritizovali zejména cenový nátlak řetězců, které je nutily dodávat zboží na hranici výrobních nákladů, poukazovali také na vybírání poplatků. Výrobci platí třeba za to, že vůbec mohou řetězci dodávat, za umístění zboží na lukrativní místo v obchodě či na reklamních letácích obchodníků.

Zákon o významné tržní síle a jejím zneužití předloni předložila skupina poslanců ČSSD a normu podpořila Potravinářská komora. Nejprve zákon sněmovně vrátil Senát. Připojil k němu pozměňovací návrh, aby se kontrola týkala jen prodeje zemědělských a potravinářských produktů, na což sněmovna přistoupila. Zákon ale poté vetoval prezident Václav Klaus. Podle něj nevhodně reguluje vztahy mezi dodavateli a odběrateli na maloobchodním trhu a vykazuje řadu legislativních nedostatků. Prezidentovo veto poslanci přehlasovali loni v listopadu. [30]

Stížnost obchodníků na zákon o významné tržní síle

9. 12. 2009 vyšla na internetu zpráva, že obchodníci podají k Ústavnímu soudu stížnost na nový zákon o významné tržní síle a jejím zneužití, který má regulovat jejich vztahy s dodavateli, a na údajné nedostatky této legislativní normy upozorní i Evropskou komisi. Řekl to prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR Zdeněk Juračka. Stížnosti k Ústavnímu soudu a Evropské komisi Juračka zdůvodnil tím, že zákon o významné tržní síle má diskriminační charakter a zavádí nezvyklé praktiky vůči obchodníkům. „Zákon je skutečně legislativním paskvilem a ostudou české legislativy,“ podotkl Juračka. [31]

Zakázané dohody a zneužití dominantního postavení

Další činností ÚOHS který významně zasahuje do činnosti obchodních firem a obchodních řetězců je dozor nad zakázanými dohodami a zneužitím dominantního postavení na trhu.

Kartelové dohody, dohody o rozdělení trhu, dohody o přímém určení cen

Kartelové dohody představují zásadní narušení hospodářského prostředí a s tím související snížení blahobytu spotřebitelů. Nejznámějším a nejvíce nebezpečným příkladem zakázaných dohod jsou dohody o přímém určení cen. Občan v takových

případech nemá možnost nakupovat zboží či služby za konkurenční ceny, ale pouze za ceny určené kartelovou dohodou, které bývají zpravidla vyšší.

Neméně závažné jsou také dohody o rozdělení trhu, na němž si pak soutěžitelé přirozeně nekonkurují, trh se nevyvíjí a stagnuje. Takovým jednáním si soutěžitelé udržují pozici a na trhu a brání vstupu nových konkurentů. Spotřebitel je omezen v možnosti výběru mezi prodejci a s nízkou konkurencí přicházejí vyšší ceny nabízeného zboží či služeb.

Kartelové dohody uzavírají soutěžitelé s cílem omezit soutěž, rozdělit si a ovládnout trh. Tyto dohody mají zajistit svým účastníkům pravidelný zisk bez rizik a nejistot vyplývajících z konkurenčního boje a bez nutnosti investovat do dalších inovací. Takovou dohodou si rovněž zajišťují pozici na trhu a výhodu proti soutěžitelům, kteří by mohli nově vstoupit na trh.

Zakázané ovšem nejsou pouze typické „tvrdé kartely“, tedy dohody o rozdělení trhu nebo určení cen. Zakázané jsou všechny dohody, jejichž cílem nebo výsledkem může být narušení soutěže na trhu, pokud nemají pouze zanedbatelný dopad na hospodářskou soutěž. [32]

Spojování soutěžitelů

Posuzování spojování soutěžitelů je třetím pilířem ochrany hospodářské soutěže. Fúze firem jsou v hospodářské soutěži běžným jevem. Větší hráči skupují menší s cílem získat na trhu ještě vlivnější postavení. Antimonopolní úřady proto posuzují ty největší fúze, ke kterým na jednotlivých trzích dochází. Tam, kde by v důsledku zamýšleného spojení mohlo dojít k narušení hospodářské soutěže, jsou přijímány závazky ze strany fúzujících firem. Teprve potom je fúze povolena. Jen zcela ojediněle je navrhované spojení zakázáno. ÚOHS také zaznamenal případy, kdy soutěžitelé, kterým spojení nebylo povoleno, požádali o souhlas s fúzí znovu. Pokud mezitím došlo k výrazným změnám na trhu, mají přitom šanci se svým návrhem uspět. Smyslem ochrany hospodářské soutěže v oblasti fúzí není mařit podnikatelské plány firem, ale zasahovat pouze tehdy, když je navrhované spojení způsobilé narušit soutěž na trhu. [34]

4.4. Administrativní zátěž podnikatelů

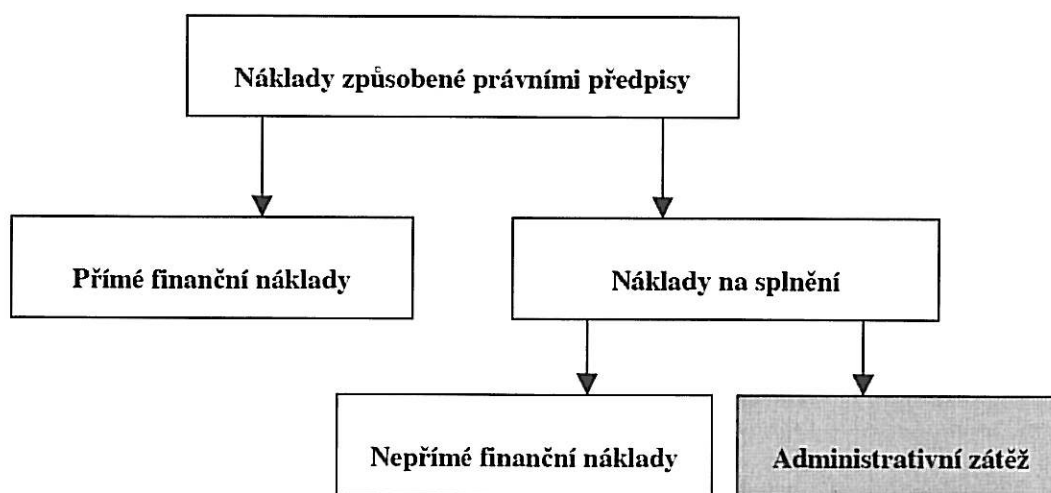
4.4.1. Co je administrativní zátěž

Administrativní zátěží rozumíme náklady, které musí podnikatelé vynakládat na splnění informačních povinností, které na ně ukládá stát prostřednictvím právních předpisů.

Součástí jsou i informace povinně poskytované třetím stranám (např. odborům, spotřebitelům, apod.).

Právními předpisy, prostřednictvím kterých stát ukládá informační povinnosti podnikatelům a způsobuje tím administrativní zátěž, rozumíme zákony, nařízení vlády a vyhlášky, vyjma základních procesních předpisů kodexového typu (lex generalis), např. správní řád. Každý z těchto právních předpisů patří do gesce některého z ústředních orgánů státní správy, případně Rady pro rozhlasové a televizní vysílání.

Náklady způsobené administrativní zátěží jsou pouze částí nákladů způsobovaných právními předpisy. Přehled těchto nákladů uvádí následující schéma. [41]



Graf 1: Náklady způsobované právními předpisy

Pramen: MVCR

Přímé finanční náklady jsou výsledkem konkrétní povinnosti odvést určité finanční prostředky ve prospěch odpovědného orgánu (např. daně, poplatky, pokuty, apod.). Náklady na splnění požadavků plynoucích z regulace jsou tvořeny nepřímými finančními náklady, které podniky vynaloží na splnění požadavků kladených právním předpisem na výrobní proces a produkt (např. na nákup a instalaci vybavení pracovišť, ekologických zařízení, atd.) a administrativní zátěží, tedy náklady přímo spojenými s plněním informačních povinností. [41]

V příloze č. 1 - Příklady informačních povinností a jejich činností, uvádím přehled příkladů informačních povinností a jejich činností.

4.4.2. Analýza administrativní zátěže podnikatelů

Ministerstvo vnitra České Republiky zpracovalo v roce 2007 Analýzu administrativní zátěže za účelem poskytnout podklady pro plán snižování administrativní zátěže, o kterém se zmíním v části týkající se podpory podnikání. Podklady pro analýzu administrativní zátěže podnikatelů poskytlo všech dvacet osm úřadů viz. tabulka č. 2.

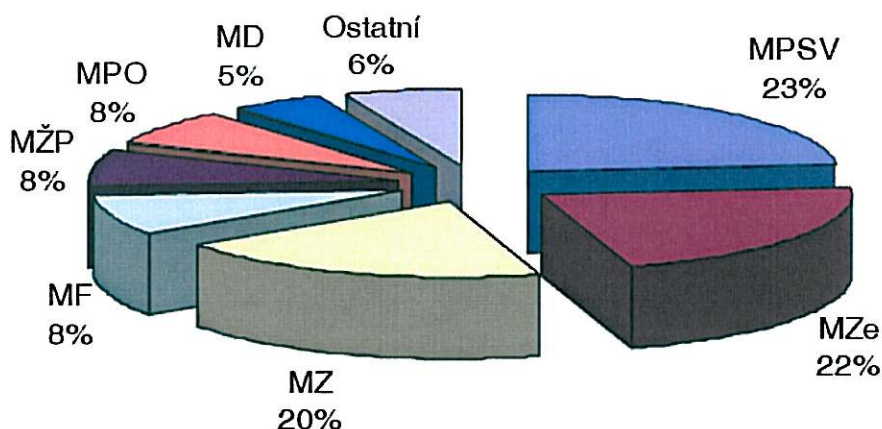
Ministerstvo financí
Ministerstvo zahraničních věcí
Min. školství, mládeže a tělovýchovy
Ministerstvo kultury
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Ministerstvo zdravotnictví
Ministerstvo spravedlnosti
Ministerstvo vnitra
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Ministerstvo pro místní rozvoj
Ministerstvo zemědělství
Ministerstvo obrany
Ministerstvo dopravy
Ministerstvo životního prostředí
Ministerstvo informatiky
Český statistický úřad
Český úřad zeměměřický a katastrální
Český báňský úřad
Úřad průmyslového vlastnictví
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Správa státních hmotných rezerv
Státní úřad pro jadernou bezpečnost
Komise pro cenné papíry
Národní bezpečnostní úřad
Energetický regulační úřad
Úřad vlády České republiky
Český telekomunikační úřad
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání

*Tabulka 2: Seznam úřadů, které zaslali podklady pro analýzu administrativní zátěže
Pramen: Vlastní tvorba*

Úřady připravily podklady na základě měření administrativní zátěže způsobované informačními povinnostmi vyplývajícími z existujících právních předpisů v jejich gesci.

Některé úřady nezahrnuly do svých šetření všechny informační povinnosti, které jsou stanoveny právními předpisy v jejich gesci a proto skutečná administrativní zátěž je ve skutečnosti ještě poněkud vyšší než ukazují vypočtené údaje. Na zavádění procesu snižování administrativní zátěže to však zásadní vliv nemá.

Nejvyšší podíl na administrativní zátěži podnikatelů mají právní předpisy v gesci sedmi úřadů, a to Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstva zemědělství (MZe), Ministerstva zdravotnictví (MZ), Ministerstva financí (MF), Ministerstva životního prostředí (MŽP), Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a Ministerstva dopravy (MD). Administrativní zátěž těchto předpisů činí přes 81 mld. Kč (viz příloha č. 2 - Celková administrativní zátěž) a tvoří tak 94 % z celkové administrativní zátěže.



Graf 2: Podíl úřadů na celkové administrativní zátěži
Pramen: MVCR

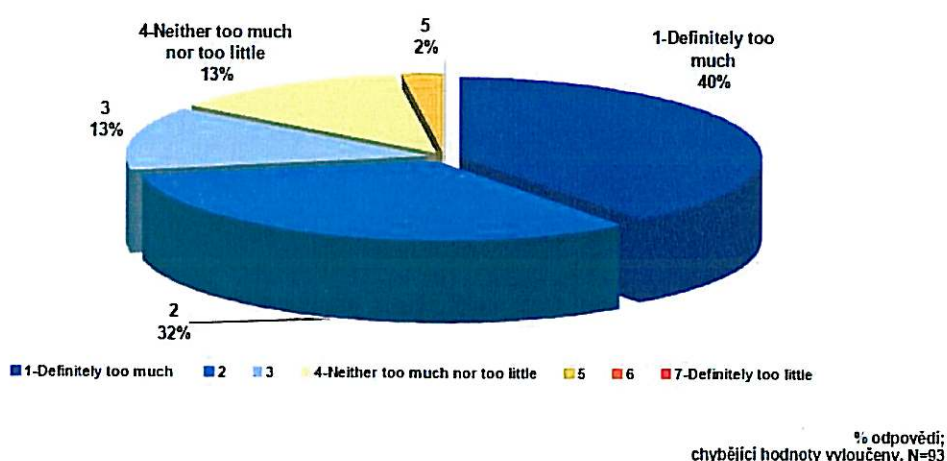
Ostatní úřady způsobují administrativní zátěž ve výši přes 5 mld. Kč, což činí 6 % z celkové administrativní zátěže. Podíly jednotlivých úřadů, jejichž právní předpisy způsobují podnikatelům administrativní zátěž, přehledně zobrazuje výše uvedený graf.
[41]

4.5. Regulace očima podnikatelů

Podle výzkumu společnosti Ernst & Young z roku 2007 řadí podnikatelé mezi hlavní překážky v podnikání složitý daňový systém, sociální a politické prostředí a podmínky pro zaměstnávání pracovníků.

Účastníci průzkumu se domnívají, že daňový systém v České republice dostatečně nestimuluje rozvoj podnikání. Dvě největší nevýhody českého daňového systému jsou podle dotázaných jeho nedostatečná transparentnost a časté změny. Tyto dva problémy mají na rozvoj podnikání v České republice velmi negativní vliv. 62% dotázaných se navíc domnívá, že mzdové náklady jsou v České republice příliš vysoké a tato skutečnost také negativně ovlivňuje dynamiku podnikání.

Většina dotázaných také sdílí všeobecně rozšířený názor, že zásahy státu do ekonomiky jsou příliš velké. Pouhá 4 % z nich věří, že politici mají při rozhodování o ekonomických otázkách na mysli především dobro a prosperitu podnikatelů. Většina podnikatelů (93 %) je přesvědčena, že politici svoje rozhodnutí týkající se hospodářské oblasti s podnikatelskou sférou nekonzultují. Toto zjištění je znepokojivé obzvláště bereme-li v úvahu, že podnikatelé považují fungující sociální a politické prostředí za důležitou podmínku rozvoje podnikání. [26]



Graf 3: Názory českých podnikatelů na zásahy státu do ekonomiky

Pramen: Zpráva o průzkumu provedeném společností Ernst & Young v České republice mezi účastníky soutěže podnikatel roku

5. Podpora obchodního podnikání

5.1. Podpora

Rozvoj podnikání, zejména malých a středních podniků, kam patří i převážná většina obchodních podniků, má v České republice mimořádný význam pro národní hospodářství, pro vytváření pracovních příležitostí a podporu rozvoje obcí, měst a regionů.

Ministerstvo průmyslu a obchodu, v jehož kompetenci je problematika malých a středních podniků, se snaží vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj tohoto sektoru. V současné době je to především koordinace procesu postupného snižování administrativní zátěže drobných živnostníků a malých firem, kde již byly první konkrétní kroky zjednodušující podnikatelské prostředí realizovány a další následují.

Programy podpory podnikání, schválené vládou na období 2007 – 2013 jsou nedílnou součástí podnikatelského prostředí v naší zemi. Jsou to zejména programy Operačního programu Podnikání a inovace Ministerstva průmyslu a obchodu a dalších Operačních programů, které vytvářejí komplexní systém podpory především pro malé a střední podnikatele. [5]

Obecně můžeme aktivity v oblasti podpory podnikání rozdělit na:

- Informační podpora
- Finanční podpora

Z hlediska původu můžeme subjekty poskytující podpory rozdělit do tří skupin:

- Vládní organizace zaměřené na poskytování různých služeb podnikatelům
- Nevládní organizace na bázi zpravidla neziskových organizací
- Podnikatelské subjekty [42]

5.2. Organizace poskytující služby podnikatelům

5.2.1. Vládní organizace

Vládní instituce, zejména Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO), vytvořily řadu institucí, které mají poskytovat zvýhodněné poradenské služby podnikatelům. Tyto programy mají celostátní působnost.

Vedle toho z úrovně Ministerstva pro místní rozvoj ČR (MMR) jsou iniciovány program podpory určené příslušným regionům, popř. Přeshraniční spolupráci.

- **CzechInvest** – je organizace zřízená MPO jako národní rozvojová agentura podporující restrukturalizaci průmyslu ČR. V oblasti podpory malého a středního podnikání se CzechInvest v souladu s programem EU angažuje v úsilí zaměřeném na zjednodušení podnikatelského prostředí (monitorování podnikatelského prostředí, navrhování legislativních změn, spolupráce s podnikatelskými institucemi, konzultace se zahraničními experty apod.)
- **Regionální poradenská a informační centra a podnikatelská a inovační centra (RPID a BIC)** – po vzoru zemí Evropské unie byla zřízena v České republice regionální poradenská a informační centra (RPIC) a podnikatelská inovační centra (BIC). Regionální poradenská a informační centra poskytují podnikům cenově zvýhodněné úvodní konzultace a služby podnikatelského poradenství, pomoc při vytváření podnikatelských plánů a realizačních projektů, zprostředkování bankovních úvěrů, vytváření nových pracovních míst, poskytují informace o dalších možných programových podporách a podporách region, organizují vzdělávací semináře pro podnikatele apod. Činnost podnikatelských informačních center je zaměřena na podnikatelské, technické a technologické poradenství, transfer technologií ze zahraničí a na realizaci výsledků výzkumu a vývoje s využitím možností Evropské sítě podnikatelských a inovačních center.
- **CzechTrade** – je též organizace zřízená MPO jako agentura na podporu obchodu. Jejím hlavním cílem je prosazování a upevňování pozic českých exportérů na zahraničních trzích. CzechTrade se zaměřuje na činnosti, jako je

získávání informací o zahraničních trzích a s tím související poskytované služby zahraničních kanceláří této organizace. Ty jsou schopny své klienty provést úskalími zahraničních obchodních případů po celou dobu jejich trvání, a to přes vyhledávání potenciálního partnera ze zahraničí až po možnost účasti nebo zastupování při jednání a přípravě konkrétních kontraktů.

- **Design centrum (DC ČR)** – předmětem jeho činnosti je aktivizace výroby, obchodu a spotřebitelské veřejnosti k uplatnění design jako součásti životního stylu a zvýšení konkurenceschopnosti produkce české ekonomiky. Centrum pro podnikatele zabezpečuje expertizní, hodnotící a srovnávací činnosti úrovně design, především v předvýrobní etapě, poskytuje podnikatelské sféře informační, poradenské, popularizační a vzdělávací služby k rozvoji a uplatňování design ve výrobě, obchodu a službách.
- **Národní vzdělávací fond (NVF)** – je nezávislá nezisková organizace založená Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR zaměřená na oblast zaměstnanosti a sociálního rozvoje.
- **Centrum pro regionální rozvoj (CRR ČR)** – je příspěvková organizace zřízená MMR ČR se zaměřením na podporu činnosti ministerstva při realizaci regionální politiky, přeshraniční spolupráce a implementaci program a projektů Evropské unie v ČR. Centrum koncentruje informace o možnostech podpory regionálního rozvoje zejména ze zdrojů EU a nabízí pomoc při zpracování příslušných žádostí, dokumentace apod. související s tímto typem podpory.
- **Informační portály** – vedle dílčích informačních zdrojů uvedených na webových stránkách příslušných vládních institucí existují samostatné státní informační portály určené podnikatelské veřejnosti. Jedná se o Integrovaný systém informací pro podnikání a export – www.businessinfo.cz a také Euro Info Centrum – www.crr.cz.

5.2.2. Nevládní organizace

Nevládní organizace představují různorodé spektrum subjektů, které v rámci plnění svých funkcí poskytují řadu užitečných služeb různým podnikatelským subjektům.

Hospodářská a agrární komora – jde o instituce zřízené ze zákona. Obě komory plní úlohu jakési platformy, která pomáhá podnikatelům z nejrůznějších oblastí prosazovat jejich zájmy před státními orgány, poskytují svým členům informační a vzdělávací servis, pomáhají zprostředkovávat obchodní kontakty.

- **Hospodářská komora (HK)** plní pro podnikatele řadu funkcí, je důležitou formou zájmového sdružování. Důležitým segmentem, na který je činnost hospodářské komory zaměřena, jsou malé a střední podniky. Jím nabízí poradenství a konzultační činnosti, a to jak ekonomického charakteru (daně, finance) tak exportně - importní poradenství, včetně procedur v mezinárodním obchodě a technologie obchodních transakcí, informace o nových přístupech k řízení malých a středních podniků apod.
- **Agrární komora (AK)** svými aktivitami slouží podnikatelům v zemědělství, potravinářství a lesnictví. K podpoře podnikání plní obdobné funkce jako hospodářská komora.

Obě komory založily **Rozhodčí soud**, který je určen k řešení obchodních sporů, jež mohou nastat mezi jejich členy.

- **Svaz obchodu ČR** – je vrcholové, nezávislé, dobrovolné a otevřené zájmové sdružení, reprezentující svazy, asociace, velké retailingové a distribuční společnosti, spotřební družstva, obchodní aliance a franchisingové sítě, malé a střední firmy obchodu, pohostinství, cestovního ruchu a souvisejících služeb na českém trhu. Je zastáncem podnikatelských zájmů a potřeb a nabízí řadu služeb pro podnikatele z odvětví obchodu, pohostinství a ubytování a cestovního ruchu.

- **Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR** – je dobrovolným účelovým a profesním sdružením právnických osob, které působí v různých průmyslových oborech. Asociace si klade za cíl realizovat řadu činností týkajících se malých a středních podniků. Svým vlivem chce přispívat k rozvoji malého a středního podnikání zejména cestou:
 - Zlepšování podnikatelského prostředí
 - Dostupnosti finančních prostředků
 - Nabídky širších a kvalitnějších informací
 - Reprezentování zájmu svých členů vůči vládním institucím i v zahraničí
- **Sdružení podnikatelů České republiky (SP ČR)** – jako zaměstnavatelský svaz soukromých podnikatelů převážně malého a středního stavu prosazuje a obhajuje zájmy svých členů, podporuje a pomáhá jim. Poskytuje informační a konzultační činnost, pomoc při navazování obchodních kontaktů v tuzemsku a zahraničí, při zprostředkování výrobní kooperace pro tuzemské firmy, při řešení ekonomicko – právních vztahů, dále poradenství ve věci úvěrů apod.
- **Centrum pro evropskou integraci (CEBRE)** – působí v Bruselu při institucích Evropské unie. Jeho cílem je podpora domácích podnikatelských zájmů jak vůči orgánům Evropské unie, tak i vůči celoevropským odborovým a zaměstnavatelským federacím. Poskytuje informace o EU pro české firmy, podnikatelsky významné informace o nové evropské legislativě a podpůrných programech EU.

5.2.3. Privátní organizace

Vedle vládních a neziskových organizací existuje na trhu velké množství podnikatelských subjektů, které nabízí začínajícím a fungujícím podnikatelským subjektům řadu služeb, jež zasahují do různých sfér podnikání. K početným typům poradenských služeb bezesporu patří vedení účetnictví, daňové poradenství, zabezpečení požadavků bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, právní konzultace apod.

[42]

5.3. Koncepce podpory obchodního podnikání v ČR

Primárním cílem podpory podnikání v ČR, stejně jako v EU, je především zvýšení konkurenceschopnosti ve vztahu k velkým, mnohdy nadnárodním podnikům. Podpora může být přímá nebo nepřímá:

Nepřímá podpora se týká zejména zlepšování podnikatelského prostředí formou zjednodušování administrativních postupů. Je řešena především prostřednictvím opatření, která přijala vláda usnesením č. 172/2003 k návrhům na zdokonalení podnikatelského a investičního prostředí.

Systém nepřímých podpor má následující záměry:

- Pokračování v postupném snižování daní z příjmu právnických osob
- Postupné sblížení snížené a základní sazby daně z přidané hodnoty
- Zjednodušení administrativy spojené s účetnictvím a daňovou agendou
- Posílení programů na podporu nových exportérů
- Rozvoj kvalifikací na trhu práce
- Rozvoj kvalitních expertních poradenských služeb pro podnikatele [43]

Plán snižování administrativní zátěže podnikatelů

Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem vnitra zpracovalo v roce 2008 **Plán snižování administrativní zátěže podnikatelů**, který má zredukovat administrativu v podnikání do konce roku 2010 o 20 %.

V roce 2005 byla provedena analýza, která vyčíslila administrativní zátěž podnikatelů na 86,4 mld. Kč/rok. Usnesením č. 446 ze dne 21. dubna 2008 vláda schválila Plán týkající se šesti resortů (Ministerstvo financí, práce a sociálních věcí, zdravotnictví, zemědělství, životního prostředí a průmyslu a obchodu), jejichž právní předpisy působí největší celkovou administrativní zátěž 76,5 mld. Kč/rok a ukládají 998 informačních povinností. Plán redukce administrativy v podnikání počítá do roku 2010

se zrušením 104 a omezením 102 povinností, což přinese úsporu podnikatelům 16,7 mld. Kč/rok.

V další fázi budou do projektu zapojeny ostatní ministerstva a ústřední orgány státní správy, které sestavily obdobný plán snižování administrativní zátěže. Do roku 2010 se tak předpokládá snížení administrativní zátěže minimálně o 20 %.

Plán snižování administrativní zátěže podnikatelů reaguje na problémy, na které podnikatelé nejčastěji upozorňují. Jen novela živnostenského zákona č. 130/2008 Sb. účinná od 1. 7. 2008 by měla přinést roční úsporu nákladů podnikatelů 480 mil. Kč/rok.

Analýza stávajících statistických zjišťování

V souvislosti s realizací cíle vlády ČR snížit administrativní zátěž podnikatelů bylo navrženo provedení analýzy stávajících statistických zjišťování z hlediska nutnosti prvotního zjišťování údajů s ohledem na možnosti využívání sekundárních údajů pro statistické účely a současně z hlediska skutečné potřeby a využitelnosti zjišťovaných údajů.

Svým charakterem se jedná o materiál informativní povahy, který se věnuje oblasti snižování administrativní zátěže podnikatelů z pohledu statistického zjišťování.

Materiál podává informaci o výsledcích Analýzy stávajících statistických zjišťování, která byla vypracována v rámci plnění **Plánu snižování administrativní zátěže podnikatelů do roku 2010**.

Jeho obsahem je přehled výkazů resp. statistického zjišťování, které je sledováno Českým statistickým úřadem, Ministerstvem dopravy, Ministerstvem kultury, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem průmyslu a obchodu. Materiál u jednotlivých úřadů sleduje počet statistických zjišťování ve směru k ekonomickým subjektům, identifikuje ustanovení právního předpisu, ze kterého hlášení plynoucí (mezinárodní nebo národní legislativa), existenci elektronického sběru dat a okruh zpravodajských jednotek.

Dosud realizovaná opatření vedla ke snížení administrativní zátěže (všech respondentů) ve výši cca 115 mil. Kč za rok.

Níže uvedený tabulkový přehled obsahuje hodnoty od roku 2007 a dále.

	Počty výkazů					Administrativní zátěž v tis. Kč				
	2007	2008	2009	2009/2008	2009/2007	2007	2008	2009	2009/2008	2009/2007
ČSÚ	129	127	124	-3	-5	503 403	427 887	391 558	- 36 329	- 111 845
MD	17	17	17	0	0	3 200	3 200	3 200	0	0
MK	12	13	13	0	1	-*	379	311	- 68	-*
MPSV	9	9	9	0	0	16 496	16 496	16 496	0	0
MPO	33	17	14	-3	-19	5 648	4 753	2 872	- 1 881	- 2 776
MŠMT	10	8	8	0	-2	1 108	1 108	1 108	0	0
MZ	17	17	16	-1	-1	12 770	12 770	11 618	-1 152	-1 152
MZe	13	14	14	0	1	-*	888	734	- 154	-*
MŽP	11	11	11	0	0	792	792	792	0	0
x	Σ 248	Σ 233	Σ 226	-7	-25	Σ 543 417	Σ 468 273	Σ 428 689	- 39 584	- 114 728

*data nejsou k dispozici, administrativní zátěž nebyla měřena

*Tabulka 3: Vycíslení změn administrativní zátěže podle Programu statistických zjišťování v porovnání let 2009 a 2007
Pramen: MPO*

Předpoklad pro další snižování administrativní zátěže

Předpokladem pro další snižování administrativní zátěže jsou např. redukce počtu výkazů, redukce položek a příloh výkazů, zavedení elektronického sběru dat, využití jiného registru či jiných administrativních zdrojů. Dále pak širší využívání matematicko-statistických metod, například modelování a dopočtů, přesnější zacílení na vybrané skupiny respondentů, které se projeví snížením rozsahu výběru či počtu sledovaných položek, úprava periodicity zjišťování a tvorba ucelených systémů zjišťování. [44]

Přímá podpora jsou finanční prostředky, které lze čerpat z následujících programů:

- Programy podpory z prostředků státního rozpočtu
- Programy podpory s využitím prostředků strukturálních fondů EU
- Programy podpory České exportní banky, Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a Českomoravské záruční a rozvojové banky
- Programy podpory komerčních bank [43]

5.3.1. Realizace podpor ze státního rozpočtu

Podpora malého a středního podnikání (MSP) je jednou z hlavních oblastí podpor. Podporu středního podnikání vlády provádějí např. proto, aby kompenzovaly středním podnikům nedostatek vlastního kapitálu a horší přístup k úvěrům. Podle MPO se v České republice střední podniky podílejí 62% na zaměstnanosti a 35% na tvorbě HDP, na počtu aktivních podnikatelských subjektů 99,8%. [45] Detailnější pohled na makroekonomický význam středního podnikání ukazuje tabulka č. 4.

Ukazatel	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet podniků	99,78	99,80	99,71	99,81	99,85	99,81	99,84	99,85	99,84	99,84	99,83
Počet zaměstnanců	57,91	58,84	59,42	59,73	61,34	61,63	61,48	61,63	61,76	61,62	61,52
Výkony	53,03	53,63	51,53	51,44	52,46	52,79	52,29	52,42	52,94	51,90	51,53
Učetní přidaná hodnota	52,25	53,17	51,93	51,33	52,98	54,46	53,02	53,68	55,12	54,01	54,57
Mzdové náklady /bez OON/	53,93	54,57	54,42	55,72	55,82	55,90	55,61	55,88	56,03	56,06	55,90
Investice	41,53	41,06	40,48	37,81	44,52	49,88	51,43	52,57	55,33	55,78	56,00
Vývoz	36,25	36,54	36,15	35,74	34,16	34,0	34,3	40,7	45,2	45,41	46,04
Dovoz	48,84	50,74	49,43	47,12	50,33	49,8	52,5	54,7	56,3	54,45	56,01
HDP	¹⁾	31,54	31,17	31,63	34,59	34,86	34,69	34,44	36,86	35,76	35,17

Tabulka 4: Podíl středního podnikání na vybraných makroekonomických ukazatelích (v%)

Pramen: MPO

Následující tabulka č. 5 ukazuje, že obchod má druhý největší podíl na MSP v ČR.

2008	Počet aktivních subjektů			
	právnícké os. 0-249 zaměstnanců	fyzické osoby 0-249 zaměstnanců	celkem MSP	podíl počtu MSP na celkovém počtu podniků v ČR (v %)
průmysl	30 072	124 917	154 989	99,37
stavebnictví	24 448	128 331	152 779	99,95
obchod	50 578	161 970	212 548	99,92
pohostinství	6 919	44 845	51 764	99,94
doprava	7 156	39 502	46 658	99,76
peněžnictví	1 014	18 447	19 461	99,83
služby	76 419	275 213	351 632	99,92
zemědělství	4 438	41 252	45 690	99,93
Celkem	201 044	834 477	1 035 521	99,83

Tabulka 5: Počet ekonomicky aktivních malých a středních podniků
Pramen: MPO

Podpora podnikání je jednou za základních priorit vlády ČR. Zásadním legislativním předpisem stanovujícím pravidla pro poskytování podpor z prostředků státního rozpočtu je zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a dále zákon č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla. Dalšími doplňujícími a rozšiřujícími nařízeními jsou nařízení Komise implementovaná do českého právního prostředí.

Podpory pro malé a střední podniky jsou realizovány a vypláceny prostřednictvím konkrétních národních programů podpory, které schválí vláda ČR a které spadají zejména pod gesci MPO a MMR, případně krajské úřady (Regionální operační programy) [43]

Národní programy podpory malého a středního podnikání

Národní programy podpory malého a středního podnikání platná od 1. 1. 2007 schválila vláda České republiky usnesením č. 1425 dne 12. 12. 2006.

Cílem programů je podpora realizace podnikatelských záměrů malých a středních podniků. Podnikatelský projekt musí mít charakter průmyslové, stavební nebo řemeslné výroby, služeb a **obchodu**, vymezený seznamem odvětvové klasifikace

ekonomických činností (OKEČ). Příjemce podpory musí splňovat definici malého a středního podnikatele podle Nařízení Komise č. 70/2001 v platném znění. Všechny projekty musí být realizovány na území České republiky. Zájemci o účast v programu předkládají zpracovaný projekt na příslušném formuláři. O poskytnutí podpory rozhoduje poskytovatel podpory nebo organizace pověřená realizací programu v závislosti na splnění podmínek programů.

Národní programy jsou zaměřeny na podporu podnikatelů formou záruk za bankovní úvěry pro malé a střední podnikatele a bezúročných úvěrů pro začínající podnikatele na území hlavního města Prahy a dále příspěvků a dotací pro podnikatele na celém území České republiky.

Jsou to programy TRH, CERTIFIKACE, DESIGN, ALIANCE a VÝVOJ. Tyto programy reagují na aktuální potřeby rozvoje malých a středních podniků v České republice. [5]

Název programu	Cílová podpora MSP	Počet udělených podpor	Mil. Kč
TRH	zvýhodněné záruky pro začínající MSP na území Prahy	26	44.8
	bezúročné úvěry pro začínající MSP na území Prahy	14	16.6
CERTIFIKACE	podpora certifikace a účasti ve výběrových řízeních (získávání ISO a zapojování do programu EMAS)	905	71,7
DESIGN	podpora tvorby špičkového designu	95	10.0
ALIANCE	podpora při vytváření aliancí a jejich prezentace v zahraničí	16	6.6
VÝVOJ	řešení projektů výzkumu, technického rozvoje	7	0.6

Tabulka 6: Počet udělených podpor v mil. Kč za rok 2007

Pramen: MPO

Pro rok 2008 již nebyly žádné z těchto národních programů vyhlášeny. V budoucnu zřejmě budou národní programy podpor MSP využívány spíše výjimečně, například v souvislosti s potřebou podpořit podnikatele, kteří utrpěli vážnou újmu v důsledku živelných událostí.

5.3.2. Realizace podpor ze strukturálních fondů EU

Strukturální fondy představují jeden z nejvýznamnějších nástrojů regionální a strukturální politiky EU. Slouží k vyrovnávání rozdílů rozvoje mezi různými regiony členských států, a tím podporují hospodářskou a sociální soudržnost. Česká republika bude v období 2007 – 2013 hospodařit s 26,7 mld. EUR (cca 750 miliard korun) z fondů EU. [46]

Fondy Evropské unie

V rámci systému finančních podpor méně vyspělých regionů hrají hlavní roli tři fondy. Jedná se o **Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)** a **Evropský sociální fond (ESF)**, které jsou zařazeny do kategorie fondů strukturálních, a dále **Fond soudružnosti (FS)**.

Členská země EU může prostředky z těchto fondů čerpat jen na takové aktivity, které přispívají k naplňování hlavních evropských cílů v oblasti hospodářské a sociální soudružnosti.

Nástrojem pro splnění výše uvedené podmínky je soustava programových dokumentů, které rozpracovávají cíle evropské politiky do větších podrobností. Hlavním z těchto dokumentů je Národní referenční rámec, kde jsou na základě analýzy hospodářského a sociálního vývoje specifikovány priority členské země a je určeno základní rozdělení přidělených finančních prostředků. Podrobněji jsou pak jednotlivé cíle rozpracovány v operačních programech, jejichž znění musí být schváleno Evropskou komisí. Česká republika má pro období 2007 – 2013 celkem 26 operačních programů. Operační programy se dále člení na prioritní osy, které jsou tvořeny z oblastí podpory. Na jejich základě jsou následně vyhlašovány výzvy k podání jednotlivých projektů, jak ukazuje tabulka č. 7. [45]

Tematické programy	Regionální operační programy	Operační programy Praha	Evropská územní spolupráce
Integrovaný operační program	ROP NUTS II Severozápad	OP Praha Konkurenceschopnost	OP Meziregionální spolupráce
OP Podnikání a inovace	ROP NUTS II Severovýchod	OP Praha Adaptabilita	OP Nadnárodní spolupráce
OP Životní prostředí	ROP NUTS II Střední Čechy		ESPON 2013
OP Doprava	ROP NUTS II Čechy		INTERACT II
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ROP NUTS II Jihozápad		Cíl 3 Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2007 - 2013
OP Výzkum a vývoj pro inovace	ROP NUTS II Jihovýchod		OP Přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007 - 2013
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	ROP NUTS II Moravskoslezsko		Cíl Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika 2007 - 2013
OP Technická pomoc	ROP NUTS II Střední Morava		Cíl 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007 - 2013 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou
			Program přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 - 2013

Tabulka 7: Operační programy České republiky v programovacím období 2007 - 2013

Pramen: Vlastní tvorba, (www.strukturalni-fondy.cz)

Přidělování finančních prostředků konečným příjemcům je realizováno v rámci relativně složitého systému. Jeho cílem je zajistit, aby prostředky byly vynaloženy pouze na ty projekty, které odpovídají cílům stanoveným v rámci příslušného operačního programu či jiných relevantních dokumentů. Za každý operační program je zodpovědný řídicí orgán, kterým může být například ministerstvo nebo regionální rada regionu soudružnosti. Vzhledem k administrativní náročnosti je však komunikace s žadatelem často svěřena tzv. zprostředkujícímu orgánu, kterým může být například agentura nebo magistrát.

Prostředky z evropských fondů mohou čerpat jak podnikatelské, tak i nepodnikatelské subjekty. Okruh subjektů, které se o podporu mohou ucházet, je vždy uveden v příslušné výzvě. Forma podpory zahrnuje jak přímé dotace, tak i zvýhodnění úvěrů. [45]

Operační program podnikání a inovace

Vzhledem k zaměření mé práce na Obchodní podnikání, bych chtěla podrobněji popsat operační program podnikání a inovace.

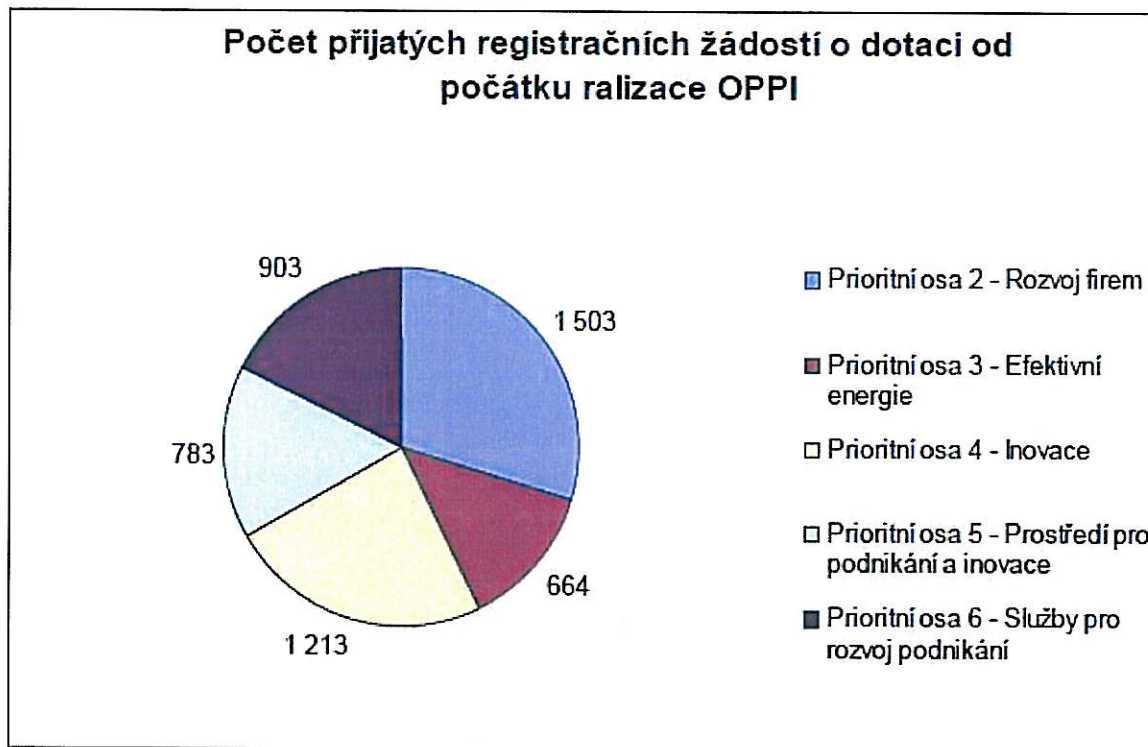
Obecným cílem Operačního programu Podnikání a inovace je rozvoj podnikatelského prostředí a podpora přenosu výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe. Tento cíl je rozpracován do sedmi prioritních os, jejichž podrobná charakteristika je v příloze č. 3.

Řídícím orgánem Operačního programu Podnikání a inovace je **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, jemuž slouží jako zprostředkující subjekty agentura **CzechInvest** a **Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB)**. Celkový objem prostředků, které jsou v rámci tohoto programu k dispozici pro roky 2007 – 2013, dosahuje 3,04 mld. EUR, což činí přibližně 11,4% veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.

Získávání prostředků z Operačního programu Podnikání a inovace probíhá prostřednictvím projektových žádostí. V rámci jednotlivých oblastí podpory jsou zveřejňovány výzvy, které upřesňují, kdo a na co si může žádost podat. Z programu nelze podporovat projekty realizované na území hlavního města Prahy.

Žádost obchodního podniku o podporu

Projektová žádost má předepsanou podobu a její podání zahrnuje několik fází. Nejprve žadatel zpracuje tzv. registrační žádost, která má pouze elektronickou podobu v systému eAccount a je posuzována agenturou CzechInvest. U projektů, kde podpora spočívá ve formě zvýhodnění úvěrů nebo poskytnutí záruk, je to ČMZRB. V grafu č. 4 vidíme počet přijatých registračních žádostí o dotaci od počátku realizace OPPI. Tyto údaje jsou z výroční zprávy Operačního programu podnikání a inovace z roku 2008.



*Graf 4: Počet přijatých registračních žádostí o dotaci od počátku realizace OPPI
Pramen: Výroční zpráva OPPI 2008, MPO*

Pokud tato předběžná žádost splňuje požadovaná kritéria, je žadatel vyzván ke zpracování plné žádosti. Ta je nejprve posuzována z hlediska formálního, a pokud jsou zde zjištěny nějaké nedostatky, je žadatel vyzván k jejímu doplnění. Následně je žádost předána k hodnocení, a to podle kritérií, jež jsou definována v rámci jednotlivých programů. Kritéria by měla zohledňovat zejména to, jak realizace navrhovaného projektu přispěje k naplnění evropských cílů v oblasti hospodářské a sociální soudružnosti.

Nedílnou součástí žádosti jsou navrhované hodnoty monitorovacích ukazatelů. Jedná se o soubor proměnných, které kvantifikují výstupy a dopady navrhovaného projektu. Jejich struktura je odlišná pro každou oblast podpory. Jako příklad tohoto indikátoru lze uvést počet instalovaných technologií či hodnotu instalovaného výkonu.

V rámci administrativního zjednodušení provádí u malých projektů hodnocení pouze manažer projektu, u větších jsou zapojeni i externí hodnotitelé. Výsledkem hodnocení je seznam projektů, jež hodnotitelé doporučují k realizaci, který je předám MPO. To jakožto řídicí orgán rozhodne, které z projektů budou podpořeny.

Úspěšný žadatel o dotaci je následně seznámen s podmínkami, které musí dodržet. Pokud je s jejich zněním srozuměn, což potvrdí svým podpisem, vydá MPO rozhodnutí o poskytnutí dotace. Poněkud jinak je tomu u úvěrových podpor, kde je podepisována smlouva mezi příjemcem a ČMZRB. Podpora vesměs nezahrnuje 100% plánovaných výdajů, ale vyžaduje se spoluúčast žadatele.

Po přidělení dotace (resp. podpisu smlouvy) dochází k vlastní realizaci projektu. Výdaje, které jsou v přímé souvislosti s projektem vynaloženy, jsou příjemci propláceny zpětně na základě žádosti o platbu. Ta je podávána v systému eAccount a nárok na ni prokazuje příjemce prostřednictvím příslušných dokladů. Nárok na čerpání dotace je však často prověřován i kontrolou na místě, tedy fyzickou prohlídkou nakoupeného zařízení atd. Pokud příjemce provádí nákup od jiného subjektu, musí se při jeho výběru řídit předem danými pravidly. V některých případech musí přitom postupovat i přímo podle zákona o veřejných zakázkách. O průběhu projektu musí příjemce informovat zprostředkující orgán pomocí čtvrtletních pravidelných zpráv. V nich popisuje průběh prací a specifikuje příjmy a výdaje spojené s realizací projektu. Pokud je projekt již v pokročilejší fázi, uvádí zde žadatel i hodnotu monitorovacích ukazatelů. Po ukončení projektu je zpracována závěrečná zpráva, jejíž součástí jsou i konečné hodnoty monitorovacích ukazatelů. Pokud jsou nižší než hodnota, ke které se zavázal, může dojít ke krácení dotace.

Během realizace projektu, ale i po jeho skončení může být příjemce kontrolován nejen ze strany zprostředkujících orgánů a MPO, ale i jiných institucí. Jedná se například o Ministerstvo financí ČR, Nejvyšší kontrolní úřad, ale i instituce Evropské unie jako OLAF (Evropský úřad pro potírání podvodného jednání) nebo Evropský účetní dvůr.

Pokud jsou během realizace projektu zjištěny případy porušení pravidel pro přidělení dotace, nemohou být prostředky příjemci vyplaceny. Pokud se na tato porušení přijde až po realizaci projektu a proplacení realizovaných výdajů, je příjemce vyzván k vrácení dotace. V případě, že není tato výzva naplněna, je věc předána místně příslušnému finančnímu úřadu, který s ní pracuje jako s daňovým nedoplatkem.

O podporu z fondů Evropské unie nelze žádat v příliš velkém rozsahu. Vzhledem k tomu, že poskytnutí dotace nebo zvýhodněného úvěru splňuje

charakteristiku tzv. veřejné podpory, která je zakázána, existuje dotace ze strukturálních fondů speciální pravidlo de minimis. To stanoví, že jeden subjekt může být podpořen během tří po sobě jdoucích fiskálních let v rozsahu nejvýše 200 000 EUR. [45]

5.3.3. Realizace podpor z ostatních zdrojů – státní a komerční banky

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s., je rozvojovou bankou České republiky. Napomáhá v souladu se záměry hospodářské politiky vlády České republiky a regionů rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a dalších sektorů ekonomiky vyžadujících veřejnou podporu. Byla založena v roce 1992 a jejími akcionáři jsou:

Česká republika zastoupená Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj (72 % akcií), Komerční banka, a. s., Česká spořitelna, a. s., a Československá obchodní banka, a. s.

Banka poskytuje především:

Podpory MSP formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, strukturálních fondů a krajů. Právě v této oblasti jsou přednosti ČMZRB, protože dokáže najít optimální program financování kvalitního podnikatelského záměru či využít nabízené dotace.

Mezi často využívané služby patří zvýhodněné podnikatelské bezúročné úvěry pro začínající podnikatele (program START), běžné podnikatelské úvěry pro MSP s 4% úrokovou roční sazbou či dotace na obnovu podnikání pro podnikatele postižené povodní. [7]

V příloze č. 4 jsou podrobně popsány všechny záruky, které ČMZRB poskytuje a podmínky pro jejich uplatnění.

ČMZRB poskytuje podpory v rámci tří programů OPPI:

Program Start

Cílem programu je umožnit realizaci podnikatelských záměrů začínajících podnikatelů, včetně těch, které navazují na úspěšně realizované projekty podpořené v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (dále jen „OP VaVpI“), a to poskytnutím podpory ve formě zvýhodněné záruky s finančním příspěvkem k zaručovanému úvěru.

Program Progress

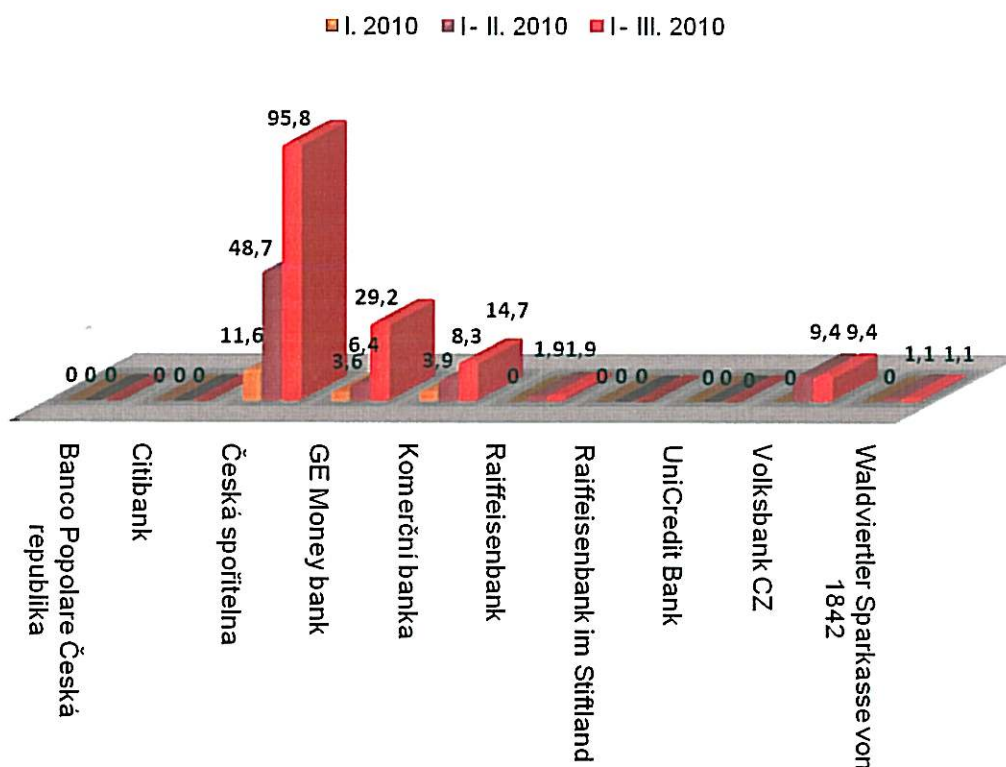
Cílem programu je pomocí podpory ve formě podřízených úvěrů posilujících kapitálové vybavení podnikatele umožnit realizaci rozvojových podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů, pro které je bariérou získání externího financování nižší vlastní kapitálová vybavenost nebo omezená možnost poskytnout zajištění úvěru.

Program Záruka

Cílem programu je pomocí zvýhodněných záruk usnadňovat malým a středním podnikatelům přístup k bankovním úvěrům na realizaci jejich podnikatelských projektů, s důrazem na podporu projektů v dalších programech Operačního programu Podnikání a inovace, a zvyšovat tak konkurenceschopnost těchto podnikatelů.

Z následujícího grafu č. 5 vidíme záruky za úvěry v OPPI poskytnuté dle jednotlivých bank za první 3 měsíce roku 2010.

M-záruky za úvěry v OPPI poskytnuté dle bank (v mil. Kč)



Graf 5: M-Záruka za úvěry v OPPI poskytnuté dle bank
Pramen: www.cmzrb.cz

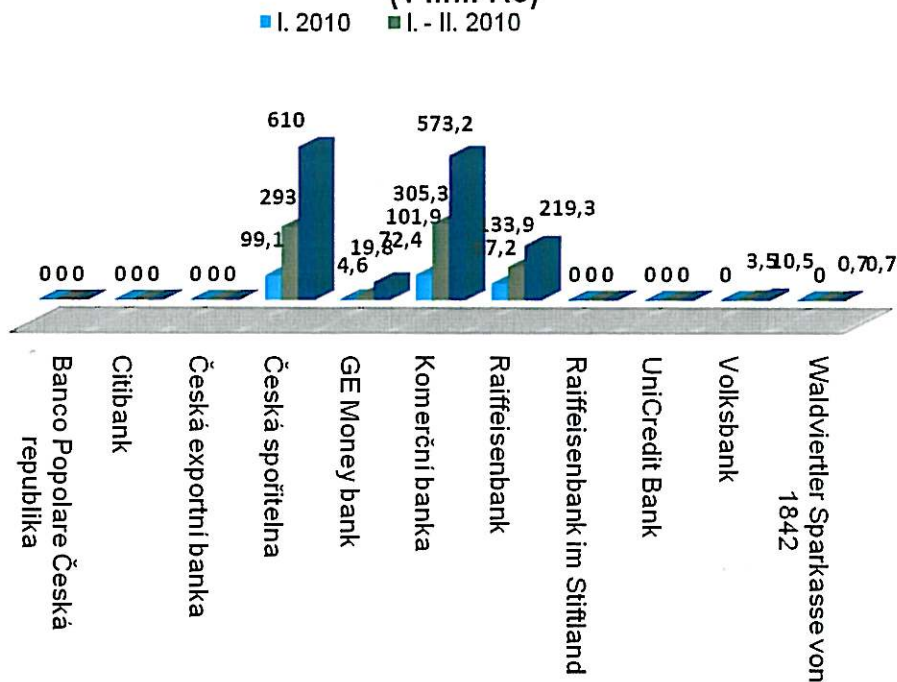
ČMZRB poskytuje podpory v rámci jednoho národního programu:

Program záruk pro malé a střední podnikatele

Cílem programu je pomocí zvýhodněných záruk zachovat malým a středním podnikatelům přístup k bankovním úvěrům na financování provozních potřeb a udržet jejich konkurenceschopnost, zejména v oblasti subdodávek pro realizaci významných exportních zakázek, a ve vybraných oborech činnosti též usnadnit získávání investičně zaměřených úvěrů.

Tento graf č. 6 ukazuje poskytnuté záruky za provozní úvěry v rámci národního programu za první 2 měsíce roku 2010.

M-záruky za provozní úvěry poskytnuté dle bank (v mil. Kč)



Graf 6: M-Záruka za provozní úvěry poskytnuté dle bank
Pramen: www.cmzrb.cz

Malí a střední podnikatelé mohou od 15. 3.2010, žádat o záruky za investiční úvěry i pro ty obory podnikání, u kterých to dosud nebylo možné. Program byl rozšířen na množící se žádosti podnikatelských organizací a podnikatelů. Původně se totiž vztahoval pouze na oblasti **průmyslu a stavebnictví**, takže zájemci podnikající v jiných oborech neměli k těmto zárukám přístup.

Rozšířená zvýhodněná záruka za úvěry se vztahuje například na restaurační a ubytovací služby, cestovní ruch, zdravotnictví, **obchod** a řadu dalších služeb, které malí a střední podnikatelé poskytují především na místní úrovni.

Příhlášky je možné podávat u Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB).

Při podávání žádosti je třeba předložit především podnikatelský záměr a příslib poskytnutí úvěru od některé z komerčních bank. Dále je potřeba doložit, že zájemce nemá závazky vůči státu, tedy vůči finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení,

zdravotní pojišťovně, různým státním fondům a podobně. Podle charakteru projektu může být požadováno například i povolení od stavebního úřadu a podobně.

Na záruční programy jsou pro rok 2010 vyčleněny celkem dvě miliardy korun. V loňském roce bylo poskytnuto 604 záruk za provozní úvěry ve výši 2,9 miliardy korun, a 274 záruk za investiční úvěry v hodnotě 3,4 miliardy korun. ČMZRB tedy v roce 2009 poskytla celkem 878 záruk v hodnotě 6,3 miliardy korun, což znamená podpoření úvěrů od komerčních bank ve výši 9 miliard korun.

Záruky za investiční úvěry u nově zařazených oborů, stejně jako záruky za provozní úvěry, jsou financovány ze státního rozpočtu. Záruky za investiční úvěry vztahující se pouze na obory průmyslu a stavebnictví jsou financovány ze strukturálních fondů EU v rámci Operačního programu Podnikání a inovace (OPPI). [47]

Česká exportní banka

Česká exportní banka, a.s. (ČEB) je specializovaná bankovní instituce pro státní podporu vývozu. Vznikla v roce 1995 a tvoří nedílnou součást systému státní proexportní politiky. Posláním ČEB je poskytovat státní podporu vývozu, a to poskytováním a financováním vývozních úvěrů a dalších služeb s vývozem souvisejících. ČEB tak doplňuje služby nabízené domácí bankovní soustavou o financování vývozních operací vyžadující dlouhodobé zdroje financování za úrokové sazby a v objemech, které jsou pro vývozce na bankovním trhu ve stávajících tuzemských podmínkách jinak nedosažitelné. Umožňuje tím českým vývozcům vstupovat do soutěže na mezinárodním trhu za podmínek srovnatelných s těmi, které využívá jejich hlavní zahraniční konkurence.

Příjemcem podpořeného financování může být vývozce (tj. právnická osoba se sídlem v ČR, výjimečně i fyzická osoba s trvalým pobytem v ČR), či jeho zahraniční odběratel. Příjemcem některých druhů úvěrů může být také výrobce produkující pro vývoz či český subjekt investující v zahraničí. Do těchto transakcí může vstupovat i tuzemská banka vývozce nebo zahraniční banka dovozce. Veškeré aktivity ČEB jsou plně v souladu s pravidly WTO (World Trade Organization), příslušnými doporučeními Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) a směrnicemi Evropské unie. [6]

Exportní garanční a pojišťovací společnost

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP) vznikla v červnu 1992 jako státní úvěrová pojišťovna se zaměřením na pojišťování vývozních úvěrů proti teritoriálním a komerčním rizikům spojeným s vývozem zboží a služeb z České republiky.

Společnost EGAP se stala součástí systému státní podpory exportu a poskytuje pojišťovací služby všem vývozcům českého zboží bez rozdílu jejich velikosti, právní formy a objemu pojištěného vývozu.

V souladu se zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění pozdějších předpisů, je EGAP akciovou společností plně vlastněnou státem. Česká republika svá akcionářská práva vykonává prostřednictvím ústředních orgánů státní správy (Ministerstvo financí ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo zemědělství ČR a Ministerstvo zahraničních věcí ČR). Rozhodující činností společnosti je pojišťování vývozních úvěrů proti vývozním úvěrovým rizikům, tj. teritoriálním rizikům a kombinaci teritoriálních a tržně nezajistitelných komerčních rizik.

Tento typ pojištění je realizován se státní podporou, která spočívá zejména:

- ručení státu za závazky EGAP vzniklé z pojistných smluv
- z pojištění vývozních úvěrových rizik.

EGAP nabízí pojistné produkty v obdobné struktuře, rozsahu a kvalitě jako dlouhodobě působící zahraniční úvěrové pojišťovny a je schopen vyhovět i individuálním požadavkům vývozců a bankovních ústavů financujících vývoz. Kromě pojištění vývozních dodavatelských a odběratelských úvěrů proti riziku nezaplacení z komerčních i politických příčin, což jsou typické produkty úvěrových pojišťoven, nabízí EGAP rovněž pojištění úvěrů na předexportní financování výroby pro vývoz, pojištění investic českých podniků v zahraničí včetně pojištění úvěrů na jejich financování, jakož i pojištění záruk vystavovaných bankami za české exportéry v souvislosti s přípravou a realizací exportních kontraktů.

Pojištění proti krátkodobým komerčním rizikům nezaplacení v důsledku platební neschopnosti či platební nevůle domácího nebo zahraničního kupujícího poskytuje Komerční úvěrová pojišťovna EGAP, a.s. (KÚP) spoluvlastněná EGAP a konsorciem belgické úvěrové pojišťovny Ducroire - Delcredere SA. N.V. a italské úvěrové pojišťovny SACE BT SpA.

Státní podpora exportu

Podpora exportu je součástí celkové hospodářské politiky státu. Prostřednictvím systému proexportní politiky napomáhá stát akcelarovat a multiplikovat pozitivní efekty, které dosahují české firmy na zahraničních trzích.

Státní podpora vývozu formou pojištění vývozních úvěrových rizik spočívá v záruce státu za závazky EGAP z pojištění, která je definovaná v § 8 zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou. V praxi státní podpora znamená, že EGAP svým pojištěním vykrývá mezeru na trhu, na kterou nemají soukromé úvěrové pojišťovny dostatečnou kapacitu. Jedním ze základních předpokladů pro poskytnutí pojištění se státní podporou je splnění pravidel pro původ zboží.

Záměry státu v této oblasti shrnuje "Exportní strategie České republiky pro období 2006 - 2010", zpracovaná Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a schválená vládou v listopadu 2005. [8]

Spolu s EGAPEM pracují v systému státní podpory exportu následující instituce:

- Ministerstvo obchodu a průmyslu ČR
- Česká exportní banka
- Czech Trade

Programy komerčních bank

V neposlední řadě jsou to i komerční banky, které se, především v poslední době, začaly zajímat o klientelu z řad MSP. Ta je pro ně rizikovější, přičemž ale požaduje relativně nízké úvěry. Důvodem zájmu je hlavně tento poměrně rychle rostoucí sektor ekonomiky, který se rozšířil díky finanční podpoře ze strukturálních fondů EU. Na bankovní úvěry tak díky speciálním programům komerčních bank

dosáhnou i ti kapitálově nejslabší, drobní podnikatelé. Mezi banky pomáhající prostřednictvím možnosti úvěrů růstu MSP patří např. Komerční banka či Česká spořitelna. [43]

Podnikatelský úvěr

Podnikatelský úvěr je úvěr poskytovaný fyzickým osobám - podnikatelům a právnickým osobám na financování jejich podnikatelských potřeb. Banky nabízejí poměrně širokou paletu podnikatelských úvěrů. Tyto úvěry se liší dobou splatnosti, způsobem zajištění, subjektem (příjemcem) úvěru či účelem, na který je daný úvěr poskytován. Úrokové sazby jsou nejčastěji stanoveny individuálně v závislosti na bonitě klienta, způsobu zajištění, výši úvěru a podobně. Nejnižší úrokové sazby jsou u podnikatelských hypoték, naopak nejvyšší u kontokorentních úvěrů.

V předchozím roce byly tuzemské banky kritizovány za to, že málo půjčují podnikatelům na provoz, což brzdí ekonomiku nastartovat a překonat krizi. Současná obezřetnější úvěrová politika bank souvisí především s tím, že firmám ubývají zakázky a dostávají se do stále větších problémů se splácením svých závazků, tedy i půjček od bank.

Tuzemské banky se ale v letošním roce chystají víc otevřít podnikatelům, kteří žádají o úvěr. Důvodem jsou nižší úrokové příjmy z půjček, o které banky přišly kvůli loňskému propadu firemních úvěrů, jednodušší přístup bank k likviditě a také větší zkušenost bankéřů odhadnout, které firmě peníze půjčit, aby se jí vrátily. Čekat, že dostanou úvěr, ale zatím mohou jen firmy, které mají zakázky a nejsou podkapitalizované. [10]

5.3.4. Podpora obchodních podniků z hlediska Svazu obchodu a cestovního ruchu

Svaz obchodu a cestovního ruchu České republiky je nezávislé, dobrovolné a otevřené profesní sdružení právnických a fyzických osob, podnikajících v obchodě a v cestovním ruchu a v odvětvích a oborech navazujících, které se sdružily na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů v souladu s právními předpisy ČR. Svaz jako

člen evropského svazu obchodu EuroCommerce, evropského sdružení skupin samostatných obchodníků UGAL a prostřednictvím svých členských asociací u dalších evropských oborových a zájmových svazů a sdružení prosazuje a hájí zájmy obchodu a cestovního ruchu v evropských strukturách.

Obchod a služby jsou nedílnou součástí života jednotlivých regionů, od malých měst až po velká města. Jsou při tom doménou především malých a středních podnikatelských subjektů. MSP se neobejde bez vytváření vhodných podmínek pro svůj další rozvoj a to především v oblasti přístupu k potřebnému kapitálu, přístupu k novým poznatkům z netechnologických inovací, z dobré dopravní obslužnosti. Dominantní podíl na rozvoji MSP má trvalé odstraňování administrativní zátěže MSP a zjednodušování administrativy.

Při tom dobře fungující obchod a služby v celém regionu jsou do budoucna i dobrou zárukou pro udržení rozvoje regionu, pro jeho postavení v rámci ČR i v rámci jednotlivých regionů Evropské unie. Příznivý rozvoj regionů je významným stimulem pro další zachování a rozvoj MSP v nich a je tedy i nástrojem zlepšení většiny základní parametrů dalšího regionálního rozvoje, od úrovně regionální zaměstnanosti, přes úroveň rozvoje základní obslužnosti a občanské vybavenosti, až po optimalizaci demografického rozvoje, včetně problematiky bydlení a vyváženosti pracovních sil a pracovních příležitostí. [48]

5.4. Obchod a Evropská unie

Evropský obchod dnes působí v liberálním prostředí, a i když se legislativní opatření v jednotlivých státech, např. úprava prodejní doby, dosud liší, postupně se díky existenci celoevropských orgánů prosazuje snaha o vytvoření standardního jednotného prostředí pro obchodní podnikání.

Obchod má v EU postavení druhého největšího zaměstnavatele (zaměstnává kolem 22 milionů osob a je jedním z nejrozsáhlejších sektorů ekonomiky). Je proto nezbytné, aby zájmy tohoto sektoru byly brány v úvahu při formulování politických kroků. 27. Ledna 1999 vydala Komise sdělení – **Bílou knihu o obchodu**, která navrhuje prostředky, jimiž může veřejná politika na národní, regionální a evropské úrovni

pomoci. Sektor obchodu potřebuje strategii založenou na zlepšování konkurenčních podmínek na trhu. Proto řeší na úrovni EU specifické problémy, které povedou k dobrému fungování jednotného vnitřního trhu.

Bílá kniha vytyčuje čtyři skupiny priorit:

- zlepšení užívání politických nástrojů na pomoc obchodu
- zlepšení administrativního, legislativního a finančního prostředí
- posílení konkurenceschopnosti a podpory podnikání
- posílení evropeizace a internacionalizace

Vstup do Evropské unie znamenal pro český obchod mimo jiné důslednou implementaci směrnic týkajících se ochrany spotřebitele a korektní hospodářské soutěže (mimo jiné posílení podnikatelské etiky, důraz na bezpečnost obchodovaných výrobků a na dodržování hygienických předpisů).

Přes základní ekonomicko - sociální význam retailingu byl v rámci evropských struktur stanoven princip, že usměrňování obchodu je nutné uskutečňovat z místní úrovně, protože jde o místní službu určenou tradicí, zvyky, geografii, historií a kulturou příslušné země. Proto nebyla pro oblast podnikání a rozvoje obchodu orgány Evropské unie přijata jednotná politika a strategie EU, jelikož by mohla v mnoha případech působit spíše kontraproduktivně. Výjimkou je v tomto směru pouze spotřebitel a jeho ochrana, neboť zaujímá v ekonomice slabší stranu trhu.

Obchodní organizace si vytvářejí i vlastní zájmová sdružení zastupující zájmy obchodní podnikatelské sféry. Prosazují společné zájmy, vyjadřují se k legislativě, iniciují vytváření podmínek pro racionální rozvoj oborů. V 90. letech 20. stol. se spojily největší organizace a založily společnou vrcholovou organizaci podnikatelské sféry **Euro Commerce**, která je označována za reprezentanta maloobchodu, velkoobchodu a zahraničního obchodu v Evropě.

Jeho členy jsou jednak vrcholové organizace obdobného zaměření z jednotlivých států (členem je i Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR – SOCR ČR), jednak asociace evropského rozměru pro jednotlivé obory obchodu.

V roce 1996 vydal Euro Commerce „Manifest evropského obchodu“, ve kterém definoval problémy a požadavky obchodu pro další období. Jako krédo obchodu jsou zde uvedeny tyto podmínky:

- otevřený a svobodný trh v EU i mimo ni
- zdravá a čestná konkurence
- závazek sloužit spotřebitelům jako hlavní kritérium pro provoz a legislativu [1]

6. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo provedení analýzy stávajícího stavu podpory a regulace obchodního podnikání v České republice. Dílčím cílem pak bylo zhodnotit, jaké změny v oblasti podpor a regulací přinesl vstup České republiky do Evropské unie. Práce se zaměřuje na analýzu národních programů podnikání, ale i podpor ze strukturálních fondů Evropské unie. Dále jsem analyzovala regulaci ze strany státu vůči těmto podnikům.

V době dokončování této práce (duben 2010) prochází světová, evropská a i státní ekonomika obdobím recese, o kterém se netuší, v jaké fázi se nachází. Že finanční krize neskončí v nejbližších letech je bohužel zcela zřejmé. Ani nejvyšší odborníci nejsou schopni předpovědět další průběh či časový horizont této krize.

Z nastudovaných materiálů jsem pochopila, že evropské i státní zásahy do podnikání by měly směřovat zejména k ochraně podnikatelského prostředí, k vytváření podmínek pro udržení jeho funkčnosti a k podpoře toho nejzranitelnějšího a na makroekonomické výkyvy nejcitlivějšího, tedy na malé a střední podnikání, jehož převážnou většinu tvoří právě obchodní podniky. Ze zjištěných údajů mi bohužel vyplývá, že sektor obchodních podniků je nespokojen s podmínkami, které vytváří stát Česká republika pro jejich podnikání. Postupným studováním literatury se mi podařilo zjistit, že největší překážky v obchodním podnikání a podnikání celkově jsou složitý daňový systém, sociální a politické prostředí a podmínky pro zaměstnávání pracovníků. Daňový systém v České republice dostatečně nestimuluje rozvoj podnikání, jeho časté změny a netransparentnost mají velmi negativní vliv na rozvoj podnikání. Snad jeden z největších problémů představuje pro podnikatele výše administrativní zátěže spojená s informační povinností, kterou na ně ukládá stát prostřednictvím právních předpisů. Jde především o zdlouhavé vyplňování různých dokumentů, ať už jde o daňové přiznání, různé žádosti, zapsání do rejstříku, oznámení a v neposlední řadě i žádosti o dotace. Z analýzy regulace podnikání je tedy jasné, že systém neodpovídá požadavkům podnikatelských subjektů.

Lépe na tom není ani systém podpory, který je často hodnocen jako byrokratický, avšak transparentní. Podniky poskytují formou daní finanční prostředky, které jsou příjmem veřejných rozpočtů. Zpětně by v nich mimo jiné měly být financovány různé programy na podporu podnikatelských aktivit, některé obchodní podniky ale pociťují potíže s dostupností těchto finančních podpor. Pro obchodního podnikatele dle mého názoru znamená možnost získat podporu ve formě dotace výzvu, která je ovšem spojena s nemalými problémy a riziky. Přesvědčila jsem se o tom, že získat finanční podporu jak z národních programů, tak ze strukturálních fondů EU je časově i administrativně velice náročné, dokonce náročnější než vyřízení úvěru v bance. Někteří podnikatelé se kvůli složitosti celého procesu raději vzdají možnosti získat dotaci. V tomto případě, jak jsem měla možnost zjistit, nemusí podnikatel tento proces zpracovávat pouze vlastními silami, ale je možné se obrátit na specializované poradenské firmy či agentury, které klientovi poradí, jak celý projekt co nejvýhodněji realizovat a díky svým zkušenostem také pomohou projekt úspěšně prosadit. Majitel obchodní firmy, nemá čas se intenzivně a dlouhodobě věnovat vyřizování dotace tak, jako najatá agentura. I přes možnosti získat dotace, musí žadatel nejdříve náklady spojené s projektem financovat z vlastního rozpočtu či z bankovního úvěru, dotace jsou totiž vypláceny zpětně.

V době finanční krize se ale zhoršila i dostupnost bankovních úvěrů pro podnikatele a tím dochází k tomu, že podnikatelé často nejsou schopni financovat projekt, který má být podpořen, nejprve ze svého, a proto se neuskuteční ani vyplacení podpory. V posledním roce ale byl na banky vyvinut tlak, ze strany státu, který se ze začátku zdál, že nefunguje, avšak začátkem letošního roku banky slíbily, že se více otevrou podnikatelům. Nízká dostupnost úvěrů je také jednou z omezujících podmínek pro rozvoj podnikání a to především pro podnikající fyzické osoby, jelikož pro banky jsou malé půjčky neatraktivní z důvodu vysokých režijních nákladů. Proto jsou zdroje financování dostupnější pro právnické osoby.

Jako nejdůležitější pozitivní změny pro obchodní podnikatele spojené se vstupem ČR do EU bych uvedla možnost přístupu k finančním zdrojům jak ze strukturálních, tak dalších fondů EU, dále také kvalitnější legislativu a profesionálnější státní a veřejnou správu. Další výhodou obchodních podniků po vstupu ČR do EU je

zrušení cla a s tím spojené finanční a administrativní zátěže při dovozu komodit ze zemí EU. Naopak nevýhodu může pro tyto subjekty znamenat zvýšení konkurence velkých nadnárodních podniků, nebo také více substitučních výrobků. Nadřazenost evropského práva nad českými normami (např. ISO, ochrana spotřebitele, hygienické apod.) znamenalo hrozbu pro řadu obchodních podniků, které nebyly na tyto změny dostatečně připraveny. Každá změna přináší své pro i proti, a pokud bych její vliv měla hodnotit na velké podniky, tak se dá říci, že přináší spíše výhody a více možností. Já se v této práci zabývám malými a středními obchodními podniky a pro ně to nepřináší tolik pozitivních možností, ale spíše značnou nevýhodu a tou je menší konkurenceschopnost.

Současný systém podpory a regulace obchodního podnikání by se měl podle mě i nadále vyvíjet, aby se odstranily překážky v podnikání. Doporučila bych zejména zjednodušení zákonů, zmenšení byrokracie, jednodušší daňové předpisy, snadnější přístup k úvěrům a nižší úroky. Dále bych doporučila, aby se zjednodušila přístupnost k dotacím jak z národních, tak ze strukturálních fondů EU. Pokud se člověk rozhodne podnikat, podstupuje tak riziko, které by se mělo spíše ocenit, než trestat vysokými daněmi, odvody a různými poplatky. Měl by se dostatečně podpořit přínos podnikatelů, kteří přispívají v tvorbě pracovních míst, k hospodářskému růstu a konkurenceschopnosti země.

7. Summary

The aim of my bachelor thesis was to analyze support and regulation system of commercial enterprise in Czech republic and to assess the changes in this system related to entering the European Union. Thesis are focused on analysis of national support programmes, on support from European Union structural funds and also on the State regulation to these enterprises.

European and state interference in business should be directed in particular to protect the business environment, to create the conditions for maintaining the functionality and support the most important part of business, namely small and medium enterprises, in which the majority is formed by commercial enterprise.

I learned, that the sector of business enterprise is dissatisfied with the conditions that Czech republic creates for their business. The biggest obstacles in the sphere of commercial enterprise are definitely complicated tax system, political environment, conditions for employment of workers and also administrative burden. Regulation system in Czech republic is too strict and doesn't stimulate the business development enough. Support system is often seen as bureaucratic but transparent. The analysis shows, that receiving financial support from national programs and from the EU structural funds is very time consuming and administratively very difficult and some entrepreneurs give up the possibility of obtaining grants due to the complexity of the process. Availability of bank credit is not so satisfactory due to the financial crisis.

The most important positive change for business entrepreneurs associated with joining the EU is the possibility of access to financial resources from the structural and other EU funds, as well as better legislation and more professional state and public administration.

Another advantage of business enterprises after joining the EU is the abolition of customs duties and related financial and administrative burden on commodity imports from EU countries. Conversely disadvantage of these entities may mean increased competition of large multinational companies

The current system of support and regulation of commercial enterprise should continue its evolution to overcome the obstacles in business. I would recommend in particular the simplification of laws, to reduce bureaucracy, to create simpler tax system, easier access to credit and grants. Contribution of entrepreneurs should be supported enough, because they contribute in creating jobs, economic growth and competitiveness of the country.

8. Seznam použité literatury

- [1] PRAŽSKÁ , Lenka, JINDRA, Jiří. *Obchodní podnikání : Retail management*. 2. přeprac. vyd. Praha : Management press, 2002. 874 s. ISBN 80-7261-059-7.
- [2] CIMLER , Petr, ZADRAŽILOVÁ , Dana. *Retail management*. 1. vyd. Praha : Management press, 2007. 307 s. ISBN 978-80-7261-167-6.
- [3] MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU* . 1. vyd. Praha : Grada publishing, 2005. 524 s. ISBN 80-247-0906-6.
- [4] Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. *Operační program Podnikání a inovace 2007-2013* . 1. vyd. Praha : [s.n.], 2007. 96 s. ISBN 978-80-254-2336-3.
- [5] *Www.mpo.cz* [online]. c2005 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/>>.
- [6] *Www.ceb.cz* [online]. c2006 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.ceb.cz/>>.
- [7] *Www.cmzrb.cz* [online]. c2004 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.cmzrb.cz/app/default.htm>>.
- [8] *Www.egap.cz* [online]. c2009 [cit. 2009-02-18]. Dostupný z WWW: <<http://www.egap.cz/>>.
- [9] *Www.mvcr.cz* [online]. c2010 [cit. 2010-03-18]. Strategie zlepšováno regulace. Dostupné z WWW: <http://web.mvcr.cz/archiv2008/sprava/moderniz/projekt0701/strateg_zlep_regulace.pdf>.
- [10] *Www.zlatakoruna.info* [online]. c2003-2010 [cit. 2010-04-15]. Podnikatelské úvěry. Dostupné z WWW: <<http://www.zlatakoruna.info/zpravy/421-402-podnikatelske-uvery>>
- [11] *Www.strukturalni-fondy.cz* [online]. [2010] [cit. 2010-01-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>.
- [12] *Www.czechtrade.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-01-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechtrade.cz/>>.
- [13] *Www.podnikatel.cz* [online]. c20007 [cit. 2010-03-18]. Změny v zákoně o DPH platné od ledna 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/clanky/zmeny-zakona-o-dph-platne-od-ledna-2010/>>. ISSN 1802-8012.

- [14] *Www.finance.cz* [online]. c2000 [cit. 2010-03-18]. Reforma v daních z příjmů PO. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/reforma-2008/dan-z-prijmu-pravnickych-osob/>>. ISSN 1213-4325.
- [15] *Www.levneporadenstvi.cz* [online]. c2010 [cit. 2010-03-18]. Definice podnikání. Dostupné z WWW: <<http://www.levneporadenstvi.cz/index.php/o-podnikani/aktuality/8-definice-podnikani>>.
- [16] *Www.businessinfo.cz* [online]. c1997 [cit. 2010-03-18]. Maloobchod se smíšeným zbožím - Zákon o ochraně spotřebitele. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pravni-ochrana/maloobchod-zakon-o-ochrane-spotrebitele/1001142/39600/>>.
- [17] *Zákon o účetnictví* [online]. 2010 [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <www.xmartasx.sweb.cz/zakonouc.doc>.
- [18] *Www.coi.cz* [online]. c2010 [cit. 2010-03-18]. Kdo jsme - kompetence. Dostupné z WWW: <<http://www.coi.cz/cs/ocoi/kdo-jsme-kompetence.html>>.
- [19] *Www.businessinfo.cz* [online]. c1997 [cit. 2010-03-18]. Daň z přidané hodnoty. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-z-pridane-hodnoty/dan-z-pridane-hodnoty-zakl-info-2007/1001635/43365/#dph1>>.
- [20] *Www.finance.cz* [online]. c2000 [cit. 2010-03-18]. Obchodní zákoník. Dostupné z WWW: <<http://firmy.finance.cz/zakony-legislativa/obchodni-zakonik/>>.
- [21] *Www.coi.cz* [online]. c2010 [cit. 2010-03-28]. Právní předpisy. Dostupné z WWW: <<http://www.coi.cz/cs/legislativa/pravni-predpisy-2.html>>.
- [22] *Www.businessinfo.cz* [online]. 1997-2010 [cit. 2010-03-29]. Marketingová situační analýza a predikce vývoje. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/management-msp/marketing-situace-analyza-predikce-vyvoj/1001663/55094/>>.
- [23] *Www.mfcr.cz* [online]. c2005 [cit. 2010-03-29]. Daňová a celní politika. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/orgstru_20056.html>.
- [24] *Www.szpi.gov.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-03-29]. Kontrolní činnost SZPI - principy. Dostupné z WWW: <<http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1002118&docType=ART&nid=11314>>
- [25] *Www.svscr.cz* [online]. c2006 [cit. 2010-03-29]. Státní veterinární správa ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.svscr.cz/index.php>>.

[26] *Zpráva o průzkumu provedeném společností Ernst & Young v České republice mezi účastníky soutěže podnikatel roku*. Praha : Tns obop, 2007. Podnikatelský index, s. 63.

[27] *Www.profi.iso.cz* [online]. c2009 [cit. 2010-03-29]. Celní zákon. Dostupné z WWW: <<http://www.profi-iso.cz/products/celni-zakon-13-1993-sb-/>>.

[28] *Www.socr.cz* [online]. 2006 [cit. 2010-04-15]. Stanovisko ke Zprávě o vývoji MSP a jeho podpoře v roce 2007. Dostupné z WWW: <<http://www.socr.cz/scripts/detail.php?id=3941>>.

[29] *Www.compet.cz* [online]. c2006-2010 [cit. 2010-03-30]. Významná tržní síla. Dostupné z WWW: <<http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/vyznamna-trzni-sila/>>.

[30] *Www.ekonomika.ihned.cz* [online]. c1996-2010 [cit. 2010-03-30]. V Česku začíná platit zákon o významné tržní síle. Dostupné z WWW: <<http://ekonomika.ihned.cz/c1-40280350-v-cesku-zacina-platit-zakon-o-vyznamne-trzni-sile>>.

[31] *Www.e15.cz* [online]. c2007-2010 [cit. 2010-03-30]. Stížnost na zákon o významné tržní síle a jejím zneužití míří k Ústavnímu soudu a Evropské komisi . Dostupné z WWW: <<http://www.e15.cz/domaci/udalosti/stiznost-na-zakon-o-vyznamne-trzni-sile-a-jejim-zneuzeni-miri-k-ustavnimu-soudu-a-evropske-komisi>>.

[32] *Www.compet.cz* [online]. c2006-2010 [cit. 2010-03-30]. Zakázané dohody a zneužití dominantního postavení. Dostupné z WWW: <<http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/zakazane-dohody-a-zneuzeni-dominance/>>.

[33] *Www.stavebni-forum.cz* [online]. 2001-2010 [cit. 2010-03-30]. ÚOHS povolil Tesku nákup 27 supermarketů Edeka. Dostupné z WWW: <<http://www.stavebni-forum.cz/cs/article/7181/uohs-povolil-tesku-nakup-27-supermarketu-edeka/>>.

[34] *Www.compet.cz* [online]. c2006-2010 [cit. 2010-03-30]. Spojování soutěžitelů. Dostupné z WWW: <<http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/spojeni-soutezitelu/>>.

[35] *Www.compet.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-03-31]. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže výroční zpráva 2008. Dostupné z WWW: <http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2008.pdf>.

[36] *Www.businessinfo.cz* [online]. c1997-2010 [cit. 2010-04-01]. Obchodní zákoník. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zakony/obchodni-zakonik/1001184/4393/>>.

[37] *Www.businessinfo.cz* [online]. c1997-2010 [cit. 2010-04-01]. Zákoník práce. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zakony/zakonik-prace/1001184/7451/>>.

[38] *Www.jakpodnikat.cz* [online]. 25.1.2010 [cit. 2010-04-01]. Povinnosti plátce DPH. Dostupné z WWW: <<http://www.jakpodnikat.cz/dph.php>>.

- [39] *Www.jakpodnikat.cz* [online]. 25.1.2010 [cit. 2010-04-01]. Daňové přiznání a pojištění krok za krokem. Dostupné z WWW: <<http://www.jakpodnikat.cz/danove-priznani-krok-za-krokem.php>>.
- [40] *Www.podnikatel.cz* [online]. c2007-2010 [cit. 2010-04-01]. Dovoz zboží ze zahraničí. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/clanky/dovoz-zbozi-ze-zahranici-na-co-si-dat-pozor/>>.
- [41] *Www.mvcr.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-04-02]. Hodnocení a snižování administrativní zátěže. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/hodnoceni-a-snizovani-administrativni-zateze.aspx>>.
- [42] VEBER, Jaromír; SRPOVÁ, Jitka. *Podnikání malé a střední firmy*. Dotisk 2006. Praha : Grada Publishing, 2005. 304 s. ISBN 80-247-1069-2.
- [43] HRUBÁ, Zdeňka . *Podnikatelské prostředí a rozvoj malého a středního podnikání v ČR*. Praha, 2009. 80 s. Diplomová práce. Bankovní institut vysoká škola Praha.
- [44] *Www.mpo.cz* [online]. 2005 [cit. 2010-04-11]. Snižování administrativní zátěže. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/zap/>>.
- [45] OCHRANA, František; PAVEL, Jan; VÍTEK, Leoš. *Veřejný sektor a veřejné finance : Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha : Grada Publishing, 2010. 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- [46] Hospodářská komora České republiky Příručka : Evropské a národní programy podpor pro MSP. In *Příručka Evropské a národní programy podpor pro MSP*. Praha : OKM Obchod a cestovní ruch, 2007. s. 18.
- [47] *Www.zlatakoruna.info* [online]. c2003-2010 [cit. 2010-04-14]. Malým podnikatelům selepší přístup k zárukám. Dostupné z WWW: <<http://www.zlatakoruna.info/clanky/421-402-podnikatelske-uvery/21523-malym-podnikatelum-se-zlepsi-pristup-k-zarukam>>.
- [48] *Www.socr.cz* [online]. 2006 [cit. 2010-04-15]. Stanovisko ke Koncepci rozvoje malého a středního podnikání na období 2007 - 2013. Dostupné z WWW: <<http://www.socr.cz/scripts/detail.php?id=2321>>.

9. Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Hlavní zákony regulující obchodní podnikání.....	11
Tabulka 2: Seznam úřadů, které zaslali podklady pro analýzu administrativní zátěž....	24
Tabulka 3: Vyčíslení změn administrativní zátěže podle Programu statistických.....	34
Tabulka 4: Podíl středního podnikání na vybraných makroekonomických ukazatelích (v%).....	35
Tabulka 5: Počet ekonomicky aktivních malých a středních podniků.....	36
Tabulka 6: Počet udělených podpor v mil. Kč za rok 2007.....	37
Tabulka 7: Operační programy České republiky v programovacím období 2007 – 2013.....	39
Graf 1: Náklady způsobované právními předpisy.....	22
Graf 2: Podíl úřadů na celkové administrativní zátěži.....	25
Graf 3: Názory českých podnikatelů na zásahy státu do ekonomiky.....	26
Graf 4: Počet přijatých registračních žádostí o dotaci od počátku realizace OPPI.....	41
Graf 5: M-Záruka za úvěry v OPPI poskytnuté dle bank.....	45
Graf 6: M-Záruka za provozní úvěry poskytnuté dle bank.....	46

10. Seznam příloh

PŘÍLOHA Č. 1 - Příklady informačních povinností a jejich činností

PŘÍLOHA Č. 2 – Celková administrativní zátěž

PŘÍLOHA Č. 3 – Struktura Operačního programu Podnikání a inovace

PŘÍLOHA Č. 4 – Typy záruk a podmínky pro jejich uplatnění

PŘÍLOHA Č. 1 - Příklady informačních povinností a jejich činností

Položky uvedené v tomto seznamu slouží jako příklady, nemají taxativní povahu a nejsou závazné!

- Zpráva/hlášení (vztahuje se k podávání zpráv a hlášení např. daňové přiznání)
 - Shromáždění informací
 - Zpracování zprávy
 - Předání zprávy odpovědnému orgánu
 - Archivování zprávy
- Žádost o povolení/výjimku (vztahuje se ke všem typům žádostí o povolení nebo výjimky např. žádost o vydání licence)
 - Získání formuláře žádosti
 - Shromáždění informací
 - Vyplnění formuláře žádosti
 - Podání žádosti
 - Získání a archivování povolení
- Oznámení (vztahuje se k povinnosti oznamovat určité aktivity např. oznámení o výrobě a dovozu nebezpečných látek)
 - Shromáždění údajů
 - Zpracování oznámení
 - Předání oznámení odpovědnému orgánu
- Zapsání do rejstříku (vztahuje se k povinnosti podnikatelů být zapsán do rejstříku např. do obchodního rejstříku)
 - Získání formuláře
 - Shromáždění informací a požadovaných dokladů
 - Vyplnění formuláře
 - Podání formuláře s požadovanými doklady odpovědnému orgánu

- Zpracovávání dokumentů a jejich aktualizace (vztahuje se k povinnosti vytvářet určité dokumenty, které se dále musí aktualizovat např. havarijní plány)
 - Zpracování dokumentu
 - Projednání a schválení
 - Aktualizace dokumentu
 - Evidence dokumentu
 - Seznámení s dokumentem

- Spolupráce s auditory/kontrolory/inspektory (vztahuje se k povinnosti poskytovat kontrolním orgánům informace)
 - Shromáždění informací potřebných k auditu/kontrolě/inspekci
 - Poskytnutí dodatečných informací
 - Projednání výsledků

- Označování pro potřeby třetích stran (vztahuje se k povinnosti označovat výrobky nebo zařízení informacemi pro potřeby zákazníků např. nálepkou)
 - Shromáždění informací potřebných pro nálepkou
 - Vytvoření nálepky
 - Označení výrobku nebo zařízení

- Poskytování informací třetím stranám (vztahuje se k povinnosti poskytovat informace třetím stranám - odlišné od označování - např. přikládání letáků)
 - Shromáždění informací
 - Zpracování dokumentu
 - Předání informací třetím stranám

- Žádost o dotaci (vztahuje se k možnosti podání žádosti o poskytnutí dotace)
 - Získání formuláře žádosti
 - Shromáždění informací
 - Shromáždění/pořízení požadovaných dokladů
 - Vyplnění formuláře žádosti
 - Podání žádosti s požadovanými doklady odpovědnému orgánu

PŘÍLOHA Č. 2 – Celková administrativní zátěž

Název úřadu	Celková administrativní zátěž (tis. Kč/rok)	Podíl na celkové administrativní zátěži (%)
Ministerstvo práce a sociálních věcí	20 141 929	23
Ministerstvo zemědělství	18 851 487	22
Ministerstvo zdravotnictví	17 318 650	20
Ministerstvo financí	7 265 069	8
Ministerstvo životního prostředí	6 656 856	8
Ministerstvo průmyslu a obchodu	6 517 285	8
Ministerstvo dopravy	4 298 502	5
Ministerstvo spravedlnosti	2 113 598	2,4
Český statistický úřad	579 839	0,7
Ministerstvo pro místní rozvoj	556 000	0,6
Český báňský úřad	513 290	0,6
Český telekomunikační úřad	440 711	0,5
Ministerstvo vnitra	400 863	0,5
Úřad průmyslového vlastnictví	272 192	0,3
Komise pro cenné papíry	123 375	0,1
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	100 161	0,1
Energetický regulační úřad	88 639	0,1
Národní bezpečnostní úřad	51 832	0,1
Min. školství, mládeže a tělovýchovy	24 172	0
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	22 821	0
Český úřad zeměměřický a katastrální	20 951	0
Ministerstvo kultury	10 792	0
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	9 321	0
Ministerstvo informatiky	1 265	0
Ministerstvo zahraničních věcí	0	0
Ministerstvo obrany	0	0
Správa státních hmotných rezerv	0	0
Úřad vlády	0	0
Celkem	86 379 600	100

Pramen: Vlastní tvorba (www.cebre.cz)

PŘÍLOHA Č. 3 – Struktura Operačního programu Podnikání a inovace

Prioritní osa		Program	Implementace	Příjemci podpory	Cíl programu	Forma podpory
Osa č. 1 Vznik firem	Podpora začínajícím podnikatelům	START	ČMZRB	drobní podnikatelé	podpora začínajícím podnikatelům	bezúročný úvěr, zvýhodněné záruky
Osa č. 2 Rozvoj firem	Bankovní nástroje podpory MSP	PROGRES	ČMZRB	MSP	podpora rozvoje firmy, podpora oblasti energetických služeb	podřízený úvěr, zvýhodněná záruka/úvěr
		ZÁRUKA	ČMZRB	MSP	usnadnění realizace podnikatelských záměrů MSP zaměřených na investice za zvyšování konkurenceschopnosti	zvýhodněná záruka
	Podpora nových technologií, ICT a vybraných strategických služeb	ROZVOJ	CzechInvest	podnikatelé	zvýšení konkurenceschopnosti, zejména MSP především v regionech s vysokou nezaměstnaností	dotace
		ICT a strategické služby	CzechInvest	MSP	rozvoj informační a znalostní společnosti podporováním nabídky nových ICT produktů a služeb	dotace
		ICT v podnicích	CzechInvest	MSP, sdružení podnikatelů	rozšíření či zavedení informačních a komunikačních technologií c MSP	dotace
Osa č. 3 Efektivní energie	Úspory energie a obnovitelné zdroje energie	EKO - ENERGIE	Česká energetická agentura, CzechInvest	MPS (projekt uskutečněný mimo Prahu)	snížení výdajů na energii, obměnění starých technologií, výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů	dotace
Osa č. 4 Inovace	Zvyšování inovační výkonnosti podniků	INOVA CE	CzechInvest	podnikatelé, výzkumné instituce, VŠ, FO	zvýšování inovační výkonnosti	dotace
	Kapacity pro průmyslový výzkum a vývoj	POTENCIÁL	CzechInvest	podnikatelé	podpora při zavádění a rozšiřování kapacity potřebné pro realizaci výzkumných, vývojových a inovačních aktivit jejichž výsledky jsou následně využity ve výrobě	dotace

Pokračování

Osač. 5 Prostředí pro podnikání a inovace	Platformy spolupráce	SPOLUPRÁCE	CzechInvest	PO	podporu vzniku a rozvoje kooperačních odvětvových sdružení - Klastrů a Technologických platforem	dotace
		PROSPERITA	CzechInvest	PO	podpora základní a další rozvoj subjektů infrastruktury pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, rozvoj podnikatelských inkubátorů, rozvoj sítě Business Angels	dotace
	Infrastuktura pro rozvoj lidských zdrojů	ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA	CzechInvest	podnikatelé, sdružení podnikatelů, ÚSC, neziskové organizace	podpora na výstavbu, rekonstrukci, pořízení či vybavení školicích center nebo školicích místností	dotace
	Infrastuktura pro podnikání	NEMOVITOSTI	CzechInvest	ÚSC, podnikatelé, Czech Trade	podněcovat vznik a rozvoj podnikatelských nemovitostí včetně související infrastruktury	přímá dotace
Osa č. 6 Služby pro rozvoj podnikání	Podpora poradenských služeb	MARKETING	CzechInvest	MSP, velké podniky, Czech Trade	snazší pronikání na zahraniční trhy při posílení konkurenceschopnosti prostřednictvím odborných marketingových konzultací	dotace
		PORADENSTVÍ	CzechInvest	MSP	zlepšení kvality a dostupnosti info, poradenských a vzdělávacích služeb pro MSP	dotace
Osa č. 7 Technická pomoc						

Pramen: Vlastní tvorba (www.mpo-oppi.cz)

PŘÍLOHA Č. 4 – Typy záruk a podmínky pro jejich uplatnění

program	ZÁRUKA (záruky za provozní úvěry)		ZÁRUKA (záruky za investiční úvěry)		START
	S-záruka	M-záruka	S-záruka	M-záruka	M-záruka
klient	malý a střední podnikatel		malý a střední podnikatel		začínající drobný podnikatel
místo realizace projektu	celá Česká republika		Česká republika mimo Prahu		Česká republika mimo Prahu
podnikatelská činnost realizovaná projektem	průmysl, stavebnictví, obchod, ubytování, stravování, doprava a další vybrané obory (podrobněji příloha programu)		průmysl, stavebnictví a další vybrané obory (podrobněji příloha programu)		průmysl, stavebnictví a další vybrané obory (podrobněji příloha programu)
účel úvěru	100 %: zásoby + drobný hmotný a nehmotný majetek		min. 50 %: dlouhodobý hmotný majetek		min. 50 %: dlouhodobý hmotný majetek
			doplňkově: zásoby + drobný hmotný a nehmotný majetek		doplňkově: zásoby + drobný hmotný a nehmotný majetek
max. výše úvěru *	podle dohody	20 mil. Kč	podle dohody	5 mil. Kč	5 mil. Kč
max. výše ručení	80 %	70 %	80 %	70 %	80 %
max. doba ručení	15 let		15 let		15 let
cena záruky **	0,1-0,3 % p.a.	0,1 % p.a.	0,1-0,3 % p.a.	0,1 % p.a.	0,1 % p.a.
režim veřejné podpory	de minimis	de minimis	blokovaná výjimka de minimis	de minimis	de minimis
smlouva mezi úvěrující bankou a ČMZRB	ne	nutná	ne	nutná	nutná

Pramen: www.cmzrb.cz